

Skjøtselsplan for Røstøya og omkringliggende holmer, kystlynghei, Heim kommune, Trøndelag fylke 2021

Solfrid Helene Lien Langmo

BioFokus-notat 2021-23

BIO
FOKUS

Ekstrakt

Naturtypen kystlynghei er sterkt trua (EN) ifølge Norsk rødliste for naturtyper, og ble i 2015 utvalgt naturtype (UN) med en viss beskyttelse gjennom lov om Naturmangfold. På oppdrag for Heim kommune fikk BioFokus i 2020 i oppdrag å utforme skjøtelsesplanen for kystlyngheiene i Røstøya naturreservat og på omkringliggende holmer i Heim kommune, Trøndelag Fylke. Lyngheiene er fordelt utover en rekke nes og odder på selve Røstøya (6 lok), samt på en rekke øyer og holmer rundt (6 lok). Alle lokalitetene er vurdert til Viktig-B eller Lokalt viktig-C, og alle er inkludert i planen da de er en del av et naturlig sammenhengende beiteområde, og har godt restaureringspotensiale. Skjøtelsesplanen er utarbeid i tett samarbeid med Heim kommune.

Lyngheiene her er fremdeles åpne, men i varierende grad i gjengroing med einer og ung furu. Verdien på kystlyngheiene avhenger av at skjøtsel og restaurering blir i gang-satt, og dette vil på sikt øke verdien av områdene som beite for ute-gangersauene som nå beiter her.

Nøkkelord

Trøndelag
Heim kommune
Kulturlandskap
Kystlynghei
Naturtyper
Rødlistearter
Skjøtsel

Omslag

Et av mange lyngheipartier på Røstøya som kan skjottes som kystlynghei. Bildet viser lok. 152-009 Røstøya; Litlaunskaget 2 fra vest mot øst. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-949-3

BioFokus-notat 2021-23

Tittel

Skjøtelsesplan for kystlynghei i Røstøya naturreservat og på holmene rundt Røstøya, Heim kommune, Trøndelag fylke 2021

Forfatter

Solfrid Helene Lien Langmo

Dato

01.05.2021

Antall sider

86 sider inkl. vedlegg

Refereres som:

Langmo, S. H. L. 2021. Skjøtelsesplan for kystlynghei i Røstøya naturreservat og på holmene rundt Røstøya, Heim kommune, Trøndelag fylke 2021. BioFokus-notat 2021-23. Stiftelsen BioFokus. Oslo

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder dette notatet "levende" linker.

Oppdragsgivere

Fylkesmannen i Agder

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra: <https://biofokus.no/publikasjoner/>

BioFokus: Gaustadallèn 21, 0349 OSLO

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Biofokus har på oppdrag for Heim kommune utarbeidet skjøtselsplan for lokaliteter med kystlynghei kartlagt innenfor Røstøya naturreservat og på omkringliggende øyer og holmer i Heim kommune i Trøndelag, i forbindelse med naturtypekartlegging i de samme områdene. Skjøtselsplanen gir faglig funderte anbefalinger for restaurering og skjøtsel av den trua naturtypen kystlynghei, og er i samsvar med handlingsplanen for Utvalgt naturtype kystlynghei. Den baserer seg på feltarbeid høsten 2020, og samarbeid med administrasjonen i Heim kommune.

Rapporten er delt inn i to hoveddeler. Første del (kap 1 og 2) gir en generell beskrivelse av naturtypen kystlynghei og beskrivelse av skjøtsel og restaurering av naturtypen. Andre del (kap 3-5) er rettet mot den som skal utføre skjøtsel og mot forvaltningen, og omhandler naturgrunnlaget og dagens drift i området, samt informasjon rettet inn mot forvaltning, inkludert søkbare egenskaper for området i Miljødirektoratets naturbase og beskrivelsen av konkrete restaurerings- og skjøtselstiltak av de aktuelle lokalitetene. I tillegg finnes bilder og artslister. Som vedlegg finnes eksempel på villsaudrift gjennom året, og Retningslinjer for lyngsviing utarbeidet av SNO.

Røstøya er vernet som naturreservat iht. kongelig resolusjon av 04.12.1992 om verneplan for barskog (VV00001461). Fra tidligere er det ikke registrert naturtyper på de omkringliggende holmene til Røstøya, men nesten hele Røstøya er registrert som kystfuruskog (BN00019700 Røstøya naturreservat), med unntak av et parti med naturbeitemark i sørøst (BN00089455 Røstøya sørøst). Begge lokalitetene er vurdert til Svært viktig – A basert på DN-Håndbok 13. I forbindelse med naturtypekartlegginga er kystfuruskogslokaliteten foreslått slettet fra Naturbase. Den er stor (3 363,5 daa) og inneholder både skog, hei, strandeng og mange hundre dekar med myr. Røstøya og holmene rundt er så kartlagt på nytt etter både DN-Håndbok 13 og parallelt etter Miljødirektoratets instruks fra 2020 (heretter kalt MD-instruksen), og en lang rekke nye naturtypelokaliteter er registrert. Etter DN-Håndbok 13 ble 6 lokaliteter med kystlynghei registrert på Røstøya, og i alt 6 lokaliteter registrert på holmene rundt. I tillegg ble en lang rekke mindre lokaliteter/lokaliteter med dårligere tilstand, som ikke er å regne som kystlynghei etter DN-Håndbok 13 registrert etter MD-instruksen. Også for en rekke av disse er skjøtselsråd inkludert her da de er en del av beitegrunnlaget.

Kontaktperson hos oppdragsgiver har vært Martin Georg Hanssen. BioFokus takker oppdragsgiver for godt samarbeid og for tilgang til området, og for gode diskusjoner rundt skjøtselen. Videre takkes Hansen sammen med Kåre Myklebust for hjelp med båtskyss i forbindelse med oppdraget, og Kolbjørn Aune og Egil Ingvar Aune som begge er godt kjent i området, for viktige bidrag til den historiske kunnskapen om øyene. Til sist går en takk til Rune Halvorsen, UiO, for god dialog i forbindelse med problematisering av naturtyper i området.

Markabygda, 01.05.2021

Solfrid Helene Lien Langmo

Innhold

Forord	3
Innhold	4
1. Generelt om kystlynghei	6
1.1 Ulike typer kystlynghei	6
1.2 Geografiske variasjoner av kystlynghei	7
2 Generelt om skjøtsel av kystlynghei	8
2.1 Beiting og dyrehold i kystlynghei	8
Gammelnorsk sau og andre husdyrslag	9
2.2 Lyngsviing	10
2.3 Restaurering av kystlynghei	11
2.4 Mer informasjon	11
3. Om Røstøya og holmene rundt, naturgrunnlag og dagens drift	12
3.1 Kort områdebeskrivelse av Røstøya og holmene rundt	12
3.2 Driftsbeskrivelse	16
4. Skjøtselsplan for Røstøya og omkringliggende holmer	17
4.1 Mål for skjøtsel	18
4.2 Planlagte skjøtselstiltak	21
Beiterelaterte tiltak	21
Planer for lyngsviing	24
Planlagte restaureringstiltak	28
4.3 Oppfølging av skjøtselsplanen	29
5. Brenning av skog som skjøtsel på Røstøya	30
Skogbrann som skjøtsel	30
Artsmangfold i brent skog	30
6. Detaljert beskrivelse av naturtypene på lokalitetene	33
Røstøya	36
Reviderte lokaliteter	36
Nye lokaliteter	37
Holmer rundt Røstøya	44
Soløya	50
7. Kilder	52
8. Ortofoto/kart	54
Fig. 4. Oversiktskart	54

Kart over skjøtselssoner.....	55
Fig. 5. Marøya og Storholmen	56
Fig. 6. Røstøya sørvest	57
Fig. 7. Røstøya sørøst	58
Fig. 8. Slåttaholmen, Fårroholmen og Svelungen.....	59
Fig. 9. Røstøya - Røstøytangen	60
Fig. 10. Røstøya nordøst	61
Fig. 11. Røstøya nordvest.....	62
(Fig. 12. Soløya)	63
9. Bilder	64
Marøya og Storholmen	64
Røstøya sørvest	66
Røstøya sørøst	67
Slåttaholmen, Fårroholmen og Svelungen	69
Røstøya- Røstøytangen	73
Røstøya nordøst.....	75
Røstøya nordvest.....	77
9. Artslister.....	80
Røstøya	80
Holmene rundt Røstøya	81
Soløya	82
Vedlegg 1: Eksempel på villsaudrift gjennom året fra Grøneng (Sogn og Fjordane).....	83
Vedlegg 2: Retningslinjer for lyngsviing utarbeidet av SNO	84

1. Generelt om kystlynghei

Kystlynghei er en flere tusen år gammel naturtype som er dominert av røsslyng. Naturtypen har blitt til i de ytterste, oseaniske strøkene langs kysten der klimaet er så mildt at småfe har kunnet gå ute hele året, eller det meste av året. Om sommeren har også storfe beitet i lyngheia, og lyng ble slått til vinterfôr. For å skape godt beitegrunnlag ble lyngheiene svidd slik at det oppsto en mosaikk av gras- og urtevegetasjon (på nysvidde arealer) og lyngvegetasjon. Røsslyng er en vintergrønn dvergbusk som beites hele året, men er viktigst som fôrplante om seinhøsten og vinteren. Grasvegetasjonen er først og fremst vår- og sommerbeite, men særlig starr kan spille en viktig rolle vinterstid. Selv om det er mange trekk i driftsmåten som er relativt ensartet, varierer både bruken og utformingen av kystlyngheia fra sør til nord og fra øst til vest.

Røsslyng er en viktig art i kystlyngheia.

Kystlyngheiene har spilt en viktig rolle i ressursutnyttelsen langs kysten og utgjorde tidligere ca. 2 % av landarealet i Norge. De strekker seg fra Lofoten i Nordland til Kragerø i Telemark. Det er også lynghei på noen få øyer i ytre Oslofjord, bl.a. på Hvaler i Østfold. Lyngheidriften har gått sterkt tilbake i løpet av 1900-tallet. Når driften reduseres eller opphører, gror lyngheiene igjen. Også skogplanting, gjødsling, oppdyrking, nedbygging og nitrogennedfall utgjør trusler mot gjenværende arealer, og kystlynghei er nå en sterkt truet naturtype (Norderhaug & Johansen 2011). Tradisjonell drift med helårsbeiting, eller beiting store deler av året, og lyngsviing er en forutsetning for opprettholdelse av kystlynghei.

Naturtypen kystlynghei inngår i kystlandskapet i en mosaikk med en rekke andre naturtyper slik som semi-naturlig eng- og strandeng, strandberg og myr. Det norske kystlyngheilandskapet utgjør en del av et større lyngheilandskap som finnes langs atlantehavskysten sør til Portugal. I Norge, som i resten av det europeiske kystlyngheiområdet er lyngheia på sterk tilbakegang. Norge har verdens nordligste kystlyngheier og dermed et spesielt ansvar for å ivareta disse. Variasjoner i miljøvariabler (kalkinnhold, uttørkingsfare og vannmetning) danner grunnlag for en rekke grunntyper av kystlynghei, og variasjoner i bruk (lyngsviing og beiting) øker kompleksiteten i artssammensetningen og diversitet. Tiden etter lyngsviing kan deles inn i fire ulike faser; pionérfase, byggefase, moden fase og degenererende fase, og enkelte arter kobles spesifikt til noen av disse fasene. Nybrent kystlynghei med lyng i pionérfasen inneholder en del urter og gras, mens gammel lynghei (30-50 år) ofte er meget artsfattig og har et velutviklet mosedekke. Selv om lynghei generelt regnes som et relativt sett artsfattig økosystem er det totale biologiske mangfoldet knyttet til hele lyngheisyklusen betydelig. Som i de fleste andre semi-naturlige økosystemer øker også artsmangfoldet, spesielt av de skjøtselsavhengige artene, med kalkinnholdet i jorda (pH).

1.1 Ulike typer kystlynghei

Kunnskapen om variasjonen i kystlyngheivegetasjonen er under utvikling. Det nyeste systemet for beskrivelse av variasjonen i norsk natur, Natur i Norge (NiN), deler kystlynghei på grunnlag av kalkinnhold, uttørkingsfare og vannmetning inn i tolv grunntyper: Kalkfattig bakli-hei, kalkfattig kystlynghei, kalkfattig tørr kystlynghei, kalkfattig fuktig kystlynghei, intermedier bakli-hei, intermedier kystlynghei, intermedier tørr kystlynghei, intermedier

fuktig kystlynghei, svakt kalkrik kystlynghei, svakt kalkrik tørr kystlynghei, sterkt kalkrik kystlynghei, sterkt kalkrik tørr kystlynghei (Halvorsen et al. 2015).

I tillegg til røsslyng er bl.a. blåbær, flekkmarihånd, tyttebær, krekling, smyle, kornstarr, tepperot og skrubbær vanlige arter i norske kystlyngheier. Kalkrik kystlynghei skiller seg fra den kalkfattige ved et høyere innslag av kalkrevende arter som flekkmure, blåstarr, reinrose, vill-lin, fjellfrøstjerne og orkideer. Bakliheier, som ofte er nord- og østvendte, gjerne i humide skrånninger, har typiske arter som bjørnekam, revebjelle, ormetelg, blåbær og blokkebær. Kystlynghei med høy uttørkingsfare har gjerne arter som heigråmose, melbær, kveinarter, finnskjegg og gulaks. Kystlynghei med høy vannmetning skiller seg fra tørrere grunntyper ved et framtreddende innslag av fuktkrevende arter og myrarter som klokkelyng, blokkebær, rome og bjønnskjegg.

Nedenfor finner du en kort beskrivelse av karakteristiske trekk for kystlynghei i sør, vest og nord. For å ivareta det biologiske mangfoldet er det viktig å ivareta lyngheier som representerer variasjonen langs hele kysten i tillegg til variasjonen i lokale komplekse miljøvariabler.

1.2 Geografiske variasjoner av kystlynghei

Sør-Norge

Det meste av kystlyngheiene i sør er relativt tørr kystlynghei, fukthei er sjeldnere. I de sørlige heiene forekommer klokkesøte langs kysten fra Lindesnes til Stavanger. I sørhellende lyngheier på litt næringsrik grunn kan man finne en del andre urter som blodstorkenebb, fagerperikum, kystmaure og firtann. På Lista og Jæren finnes det fortsatt en meget spesiell lyngheitype: lynghei som er et suksesjonstrinn mellom marehalmdyne og skog. De domineres av røsslyng, krekling, krypvier, marehalm og sandstarr.

Vest-Norge

Kystlyngheiene i vest dvs. fra Rogaland til Møre og Romsdal, har størst utstrekning i vest-øst-retning og for hundre år siden gikk lyngheia her langt inn i fjordene. I dag dominerer imidlertid lyngheia først og fremst de ytterste øyene og de ytre fjordstrøkene. Her finnes arter med høye krav til fuktighet og lang vekstsesong. Klokkelyng, som vokser i fuktigere områder enn røsslyng, er vanlig her, og purpurlyng, som er frostømfintlig, finnes i en smal stripe ytterst på kysten til Sunnmøre. En rekke arter med vestlig utbredelse i Norge har lyngheia her som sitt viktigste habitat, for eksempel vestlandsvikke, lyngøyentrøst, fagerperikum, heiblåfjær og kystmyrklegg. Artsmangfoldet synker fra vest mot øst på grunn av at de klart vestlige artene faller ut.

Midt- og Nord-Norge

Fra Trøndelag til Nordland, dominerer fukthei på grunn av mye nedbør og lav temperatur. Torvdybden kan være flere desimeter og overgangen mot myr er glidende. Krekling blir et stadig vanligere innslag nordover og kan bli mer dominerende enn røsslyngen. Siden den har lavere beiteverdi kan det skape problemer i områder med vinterbeiting. Slåttestarr og torvull er også vanlige. Fra Sunnmøre og nordover minker innslaget av vestlige arter, mens innslaget av nordlige arter og fjellarter øker, som for eksempel dvergbjørk, rypebær og molte. Tørrhei (høy uttørkingsfare og lav vannmetning) kan forekomme i sørhellinger og på arealer med skrint jordsmonn. Her øker andelen av urter og gras som tepperot, engkvein og rødsvingel, og melbær er et karakteristisk innslag. Den norske kysten domineres av fattige bergarter, men nordover finnes det innslag av kalkrike bergarter som gir rik hei med innslag av kalkkrevende arter. Også på skjellsand kan det utvikles slik rik hei.

2 Generelt om skjøtsel av kystlynghei

Kystlyngheiene er skapt ved rydding av skog, lyngsviing, beiting og lyngslått. De har utviklet seg gjennom gjensidig påvirkning mellom lynghei og beiting, først og fremst med gammelnorsk sau, men også med geit og sommerbeiting med storfe. Helårsbeite med gammelnorsk sau ansees som den viktigste driftsmåten for å ta vare på kystlynghei. Ved innsiktsfull drift kan en også skjøtte kystlynghei ved beiting med spælsau, norsk kvit sau eller andre saueraser fra tidlig vår til sein høst, og tidvis vinterbeiting kombinert med tilleggsfôring når forholdene tilsier det. Storfe som kviger, sinkyr (kyr i tørrperioden), ammekyr med kalv samt kastrater kan beite i kystlynghei om sommeren når det inngår strandeng eller andre arealer med gras- og halvgras i tilstrekkelig omfang i beiteområdet som helhet.

2.1 Beiting og dyrehold i kystlynghei

Beiting er viktig for ivaretagelsen av kystlyngheiene, og i snøfattige og vintermilde kyststrøk med kystlynghei finner man former for utegangerdrift. Hold av dyr, uansett driftsform, krever at man følger tilhørende regelverk, se www.lovdatabank.no. Utegangerdrift er omtalt spesifikt flere steder i regelverket, med både egne tilpasninger og med dispensasjoner fra hovedregelverket mot at enkelte vilkår holdes. Av viktige regelverk å sette seg inn i, kan man trekke frem: «Lov om dyrevelferd» (Dyrevernslova), «Forskrift om velferd for småfe», «Forskrift om velferd for produksjonsdyr», «Forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe» og «Forskrift om bekjempelse av dyresjukdommer». Dispensasjon om «utegang uten tjenlig oppholdsrom» krever tillatelse fra Mattilsynet.

For å kunne tilpasse dyretallet til beitegrunnet, må beitegrunnet vurderes. Beitegrunnet påvirkes av variasjoner i både naturforhold og hevd, og må derfor vurderes for hvert enkelt beite. Ofte inngår det flere naturtyper i det samlede kystlandskapet som beites, noe som også bør tas inn i den totale vurderingen av dyretallet. Dette kan være strandenger som er gode vår- og sommerbeiter, eller myr som kan ha viktige halvgress og starr utover høst og vinter. Kystlynghei i god hevd utgjør gode beiter, og inneholder helst vekslinger av røsslyng i både pionérfase, byggefase og moden fase. Dette gjør at beitedyrene kan veksle mellom røsslyngplanter av ulik alder og høyde. Beitekvaliteten til røsslyngen varierer med alder, og særlig gammel, forvedet og skadet røsslyng forringer beiten mye. En del kystlyngheier finnes i vekslinger med mye bart berg, mens andre lyngheier danner tette tepper hvor røsslyngen har et høyt dekke. Både dekning og kvalitet på røsslyng tas med i beregningen av dyretall per arealenheter.

I «Forskriften om velferd for småfe», omtales utegangerdrift spesielt, og i § 18 «Unntak fra kravet om tjenlig oppholdsrom – utedrift», kan oppsummeres i følgende viktige punkt:

1. *Dyretallet skal tilpasses beitegrunnet.*
2. *Eier eller annen med ansvar for dyrene skal ha mulighet til raskt å skaffe tilstrekkelig og egnet fôr i tilfelle situasjoner der beitet ikke gir tilstrekkelig næring.*
3. *Det skal etableres fôringsplass som gjør det mulig å fôre dyrene på en god måte.*
4. *Terrang og vegetasjon skal gi tilstrekkelig ly, og dyrene skal ha beskyttende ullfell i kalde årstider.*
5. *Det skal etableres innhengning som gjør det mulig å samle dyrene.*
6. *Dyrene skal samles når det er nødvendig av dyrevernmessige hensyn, og minimum vår og høst for kontroll, merking, napping og klipping av ull, nødvendig parasittbehandling, o.l.*
7. *Paring skal skje slik at lamming og kjeing kan forekomme når beite- og klimaforhold er gunstige.*
8. *Tilsynet skal intensiveres før og under lamming.*

Gode vinterbeiter er nødvendig for et godt dyrehold. Nøkkelarten røsslyng inngår i beitegrunnlaget gjennom hele året, men er viktigst utover høsten og vinteren, da omfanget av andre beiteplanter reduseres. Selv om røsslyng er den viktigste vinterbeiteplanta, er tilgang på starr og gras som dyra finner innimellom lyngen betydningsfull for det samlede næringsopptaket om vinteren. Småfe på utmarksbeite skal etter regelverket ha tilsyn minst en gang per uke i områder uten særskilt risiko. Ved mistanke om økt fare må tilsynet intensiveres slik at forhold som kan medføre dårlig velferd, syke, skadde og avmagrede dyr, oppdages så tidlig som råd er. Det er en forutsetning at beitelokalitetene gir muligheter for å komme til med nødfôr, også i perioder med dårlig vær. Beitene må ha tilstrekkelig ferskvannstilgang gjennom hele året. Det må planlegges løsninger for mulig vannmangel, både sommer som vinter.

Gammelnorsk sau og andre husdyrslag

Gammelnorsk sau (ofte kalt villsau) er mye brukt i utegangerdrift i kystlynghei, ettersom det er en hardfør, lett sau som er tilpasset helårsbeiting hvor det er vilkår for det. Under de riktige kombinasjoner av milde vintre, tilstrekkelig med areal og velskjøttede kystlyngheier, greier gimrer og voksne sauer av gammelnorsk sau seg vanligvis tilfredsstillende gjennom vinteren. Paring skal skje slik at lamming om våren ikke starter før beitegraset er kommet i vekst slik at sauene finner næringsrikt fôr til produksjon av melk.

Kommer det tungt snøfall som blir liggende, og som gjør det vanskelig for sauene å få tak i tilstrekkelig fôr, må en straks sette inn

Gammelnorsk sau er godt tilpassa beiting i kystlynghei.

tiltak med tilleggsfôring og om nødvendig hente dyrene i hus og/eller innhegning med ly for nødvendig oppfølging. Innholdet av protein i beiteplantene gjennom vinteren er gjerne noe knapt. Gammelnorsk sau kan i noen grad tære litt på kroppsreserver gjennom vinteren. Dyrene må da ha fått bygd opp kroppsreserver gjennom sommer, høst og førjulsvinter.

Dersom lammene fra sau i kystlynghei ikke har nådd tilfredsstillende slaktevekt, kjøttsetting og fettinnhold ved tidspunktet for høstslakting må man gjøre tilpasninger. Disse lammene som ikke er slaktemodne må da overvintres på en måte som sikrer tilstrekkelig fôrtilgang og god dyrevelferd. Små sauelam må ikke gå sammen med vær slik at de kan bli paret, da drektighet krever svært mye og setter individet tilbake i utvikling, og kan være i strid med kravet om godt dyrehold. Produksjonsmessig er det heller ikke noen god løsning at utegangersau lammer årsgamle, da en lett kan komme inn i en vond sirkel med seinere lamming og dermed små lam om høsten.

Vanlig norsk kvit sau og andre norske langhalete raser med regional utvikling og tilpassing (steigar, cheviot, ryggja), spælsau og eventuelt andre saueraser kan også beite i kystlynghei lenge utover høsten der det er vilkår for det, og i deler av vinteren når det blir kombinert med innefôring som sikrer dyra tilstrekkelig med energi og protein. Driftsmåten som kombinerer utegangerdrift og innefôring er lite brukt i dag sammenlignet med tidligere, men er fortsatt i bruk m.a. i området ved Lindesnes i Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og enkelte

steder videre nordover langs kysten. Beiting med de langhala sauerasene eller spælsau i kystlynghei gjennom sommeren vil ofte gi mindre tilvekst på lamma enn annet utmarks- eller fjellbeite. Mengdeinnslaget av gras og urter er viktig, det gjelder å få en god start på tilveksten hos lamma fra våren av, og at tilveksten ikke stagnerer og blir for lav når en kommer utover sommeren og seinsommeren. Ved større innslag av strandeng i tilknytning til kystlynghei, kan beitet være tilfredsstillende som sommerbeite både til tyngre saueraser og stedvis til storfe (sinky, kviger, kastrater, ammekyr). Naturtypen strandeng er det generelt mer av på deler av Trøndelagskysten og særlig i Nordland (Helgelandskysten) enn hva som er tilfelle på Vestlandet.

2.2 Lyngsviing

Lyngsviing er avgjørende både for opprettholdelse av ønsket artsinnhold i lyngheiene og det biologiske mangfoldet, og for sikring av godt og tilstrekkelig beitegrunnlag. Det er derfor viktig å planlegge lyngsviingen for flere år framover slik at man til enhver tid har den mosaikk av grasarealer og lyngarealer av forskjellig alder som er ønskelig. Ved planleggingen av avsviingen må man også ta hensyn til spesielle verdier knyttet til området, slik som fugl, kulturminner, landskapsestetikk og eventuelle erosjonsproblemer. Det er viktig å orientere seg om hvilke verdier som finnes i området gjennom f. eks forvaltningsorgan som kommunen, fylkeskommunen, Fylkesmannen eller Miljødirektoratet/Statens Naturoppsyn, og tilpasse den planlagte skjøtselen til disse verdiene.

Lyngsviing er ei vanleg skjøtselsform i kystlynghei.

Når det gjelder lyngsviing, er de generelle rådene at avsviingsflatene ikke skal være for store. Med store avsviingsområder minker det biologiske mangfoldet og sauen får vanskeligere for å finne godt fôr i tilstrekkelige mengder til enhver tid. For lammenes tilvekst er det spesielt viktig at det finnes lett tilgjengelige grasarealer fra våren og utover sommeren. Lyngsviingsarbeidet blir imidlertid mer arbeidskrevende når avsviingsarealene er små så det gjelder å finne en passe balanse.

I denne sammenheng er det viktig å kunne vurdere og bestemme hvor lang tid det skal gå mellom hver gang man svir av samme område dvs. hvilken rotasjonsperiode lyngheivegetasjonen skal ha. Utviklingen av røsslyngplanten går gjennom flere faser, fra pionérfase til byggefase og videre til moden fase. Fôrproduksjonen er høyest i tidlig byggefase. Når lyngen begynner å bli gammel («moden») dvs. vanligvis når den har blitt 20-30 cm høy, brenner man på nytt. Hvor lang tid det tar varierer med klima, lokale vokseforhold og beitetrykk, men man regner med 8-20 år. Siden utviklingen av røsslyngen kan variere så mye er det viktig at man lager individuelle skjøtselsplaner som tar hensyn både til røsslyngens evne til å regenerere, røsslyngens tilveksthastighet og en vurdering av problemarter som kan komme inn etter sviing. Eksempler på problemarter er einstape, sitkagran, rynkerose og tistler.

Selve avsviingsarbeidet må også planlegges nøye med hensyn til hvor ilden skal starte og avsluttes. Myr- og vannkanter kan være naturlige avslutningslinjer, men det hender at man må lage branngater (5-6 m) for å sikre en god avslutning. Man må sørge for å ha brannslokkingsutstyr tilgjengelig og man må varsle brannvesenet på forhånd. Naboer bør også varsles. Det er viktig å være mange nok for å sikre at man kan styre brannen. Brenning

må bare gjennomføres under gunstige værforhold og med tele eller fuktig jord, dvs. i perioden fra sein høst til tidlig vår. Hvis man ikke selv har erfaring med lyngsviing, bør man få hjelp fra noen med erfaring, i hvert fall første gangen.

2.3 Restaurering av kystlynghei

I gammel lynghei dvs. lynghei som ikke har vært brent på lenge, kan det være et kraftig oppslag av busker og trær. Hvis lyngheia skal tas i bruk igjen bør dette ryddes før man brenner på nytt. Noe bjørk, rogn og ulike vierarter bør imidlertid settes igjen fordi det kan være viktig "tilskuddsfôr" for sauene. I gammel lynghei er det mer mose og lav i bunnsjiktet enn i lynghei som har vært i kontinuerlig drift. Det kan forårsake seinere regenerering av vegetasjonen etter sviing. I tillegg kan gammel lyng ha vanskeligere for å sette rotskudd, noe som også forsinker regenereringen. Selv om regenereringen i gammel røsslyng går seint etter første sviing, kan det gå raskere ved ny sviing. Det beste resultatet oppnås imidlertid i områder som ikke er for gjengrodd.

2.4 Mer informasjon

For mer utfyllende om skjøtsel, restaurering og hevd, se: **Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker** som finnes på DNs hjemmesider: <http://www.dirnat.no/content/1916/>

Annen aktuell litteratur:

- Buer, H. 2011. Villsauboka. Selja Forlag, Florø.
- Haaland, S. 2002. Fem tusen år med flammer; det europeiske lyngheilandskapet. Vigmostad & Bjørke.
- Halvorsen, R., Bryn, A., Erikstad, L. & Lindgaard, A. 2015. Natur i Norge - NiN. Artsdatabanken, Trondheim (<http://www.artsdatabanken.no/nin>).
- Halvorsen, R., medarbeidere og samarbeidspartnere, 2015. NiN – typeinndeling og beskrivelsessystem for natursystemnivået. – Natur i Norge, Artikkel 3 (versjon 2.0.3): 1–509 (Artsdatabanken, Trondheim; <http://www.artsdatabanken.no>.)
- Kaland, P.E. & Vandvik, V. 1998. Kystlynghei. S. 50-60 i: Framstad, E. & Lid, I.B. (red.) Jordbrukets kulturlandskap, Universitetsforlaget, Oslo.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.
- Nilsen, L.S. (red.) 2009. Naturen. Populærvitenskapelig tidsskrift. 2009-2: 66-128. Spesialnummer om kystlynghei i Norge.

3. Om Røstøya og holmene rundt, naturgrunnlag og dagens drift

3.1 Kort områdebeskrivelse av Røstøya og holmene rundt

Heim kommune har et totalareal på 1025 km², og ble etablert 1. januar 2020 ved sammenslåing av Hemne, Halså og en del av Snillfjord kommuner. Røstøya ligger helt nordvest i kommunen, og ble vernet som naturreservat iht. kongelig resolusjon av 04.12.1992 om verneplan for barskog (VV00001461). Verneformålet lyder som følgende: «*Formålet med vernet er å bevare et barskogområde som er typisk for naturtypen i regionen.*» Omkringliggende holmer og skjær er ikke inkludert i verneområdet, men Soløya vest for Røstøya, som er vernet som naturreservat (sjøfugl) i 2005. Røstøya er omtrent 3000 dekar, og er preget av lave og skogkledte åser med grunt jordsmonn, i vekslings med dalsøkk dominert av skog, myrer og enger. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone med noe varmekjær vegetasjon og innslag av varmekjære treslag som for eksempel hassel og alm. De ytre delene av kommunen hvor Røstøya ligger, befinner seg i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3), og har forekomst av en del oseaniske arter knyttet til områder med høy luftfuktighet og milde vintertemperaturer. Eksempler på slike arter er karplanter som bjørnekam, heistarr og revebjelle og lavarter som gul pærelav og grynporelav. Hele området befinner seg under marin grense, og marine avsetninger preger ifølge Norges geologiske undersøkelse (2021b) søkk og smådaler. Enkelte steder er disse dekket av myr. Løsmassene er ellers for det meste tynne og usammenhengende eller bestående av tynt humusdekke over berggrunnen. Dette siste gjelder også for alle øyene rundt Røstøya. Særlig på Røstøya finnes en del mindre dammer og tjern og enkelte småbekker. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Tvers over sentrale deler av Røstøya går også smale bånd av kalkspatmarmor og glimmerskifer (Norges geologiske undersøkelse, 2021a). På Røstøya er det spor etter bosetning, og enda partier med gammel dyrkamark som er åpen. Alle øyene har arkeologiske spor fra steinalder og jernalder.

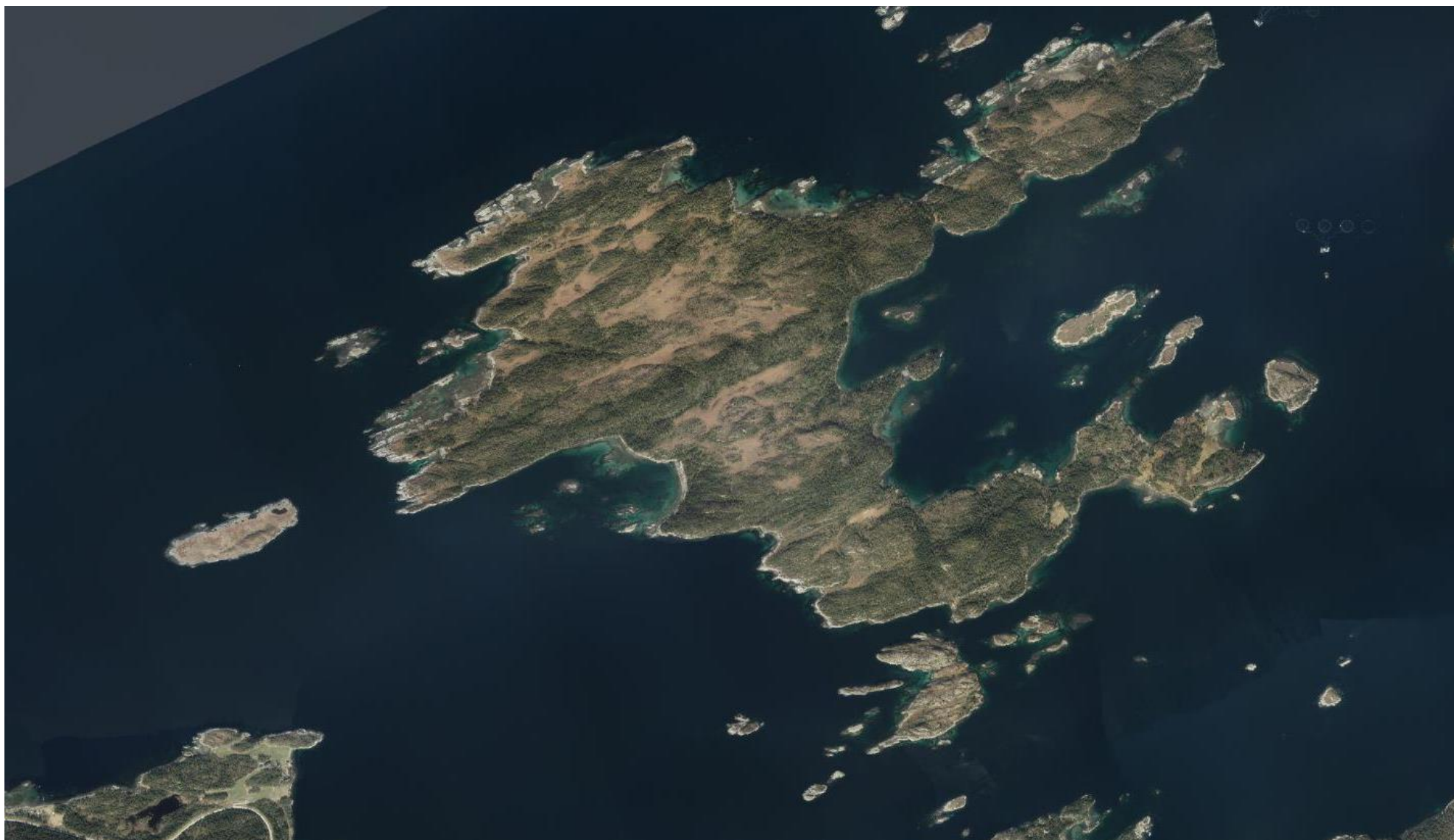
Gamle flyfoto (jf. fig 2) viser at både Røstøya og holmene rundt tidligere har vært mer åpne enn de er i dag. Basert på tidligere kartlegginger og tidligere omtaler av øya, er naturtypen kystlynghei derfor valgt for de åpne treløse partiene på øya. Kystlynghei nevnes ikke i de tidligste beskrivelsene (Aune, 1976). Kystlynghei er første gang nevnt hos Røstøya i Fremstad & Holten (1988). Også Pedersen & Aarrestad (2012) omtaler forekomster av kystlynghei her, og det er også naturtypen som er valgt for de treløse heiene i forbindelse med basiskartlegging i 2011. Dette er også videreført ved kartleggingen i 2020.

På selve Røstøya ligger lyngheiene spredt på odder og nes. Resten av øya er skogkledt foruten mindre partier med gammel innmark i bukter og vikene. Også i flere av partiene som var mer åpne tidligere, står svært spredt med gamle krokete, lavvokste furutrær og vitner om at det har stått trær her over lang tid. Disse områdene er derfor ikke kartlagt som kystlynghei etter DN-Håndbok 13, men en del er tatt ut etter Miljødirektoratets instruks fra 2020, og har fått skjøtselsråd inkludert i denne rapporten. Dette fordi de anses som restaurerbar kystlynghei, men av ulike årsaker faller utenfor definisjonene i DN-Håndbok 13. Dette skyldes for det meste at lokalitetene er kalkfattige, har dårlig tilstand og har lite areal. Se oversikt i tab. 1 og fig 5-12. I tillegg er verneformålet på Røstøya også inkludert i vurderingene av hvilke områder som skal føres til kystlynghei og ikke. Restaureringspotensialet for de aller fleste lokalitetene på Røstøya som er inkludert i denne skjøtselsplanen regnes som godt. Unntaket er en del partier nær skogen på en del av nesene, hvor mye ungskog er på tur opp, samt for Røstøya sørøst 2 (Lok 152-023), hvor det bør vurderes hvorvidt restaurering er aktuelt, eller om arealene er kommet for langt i gjengroingsprosessen.

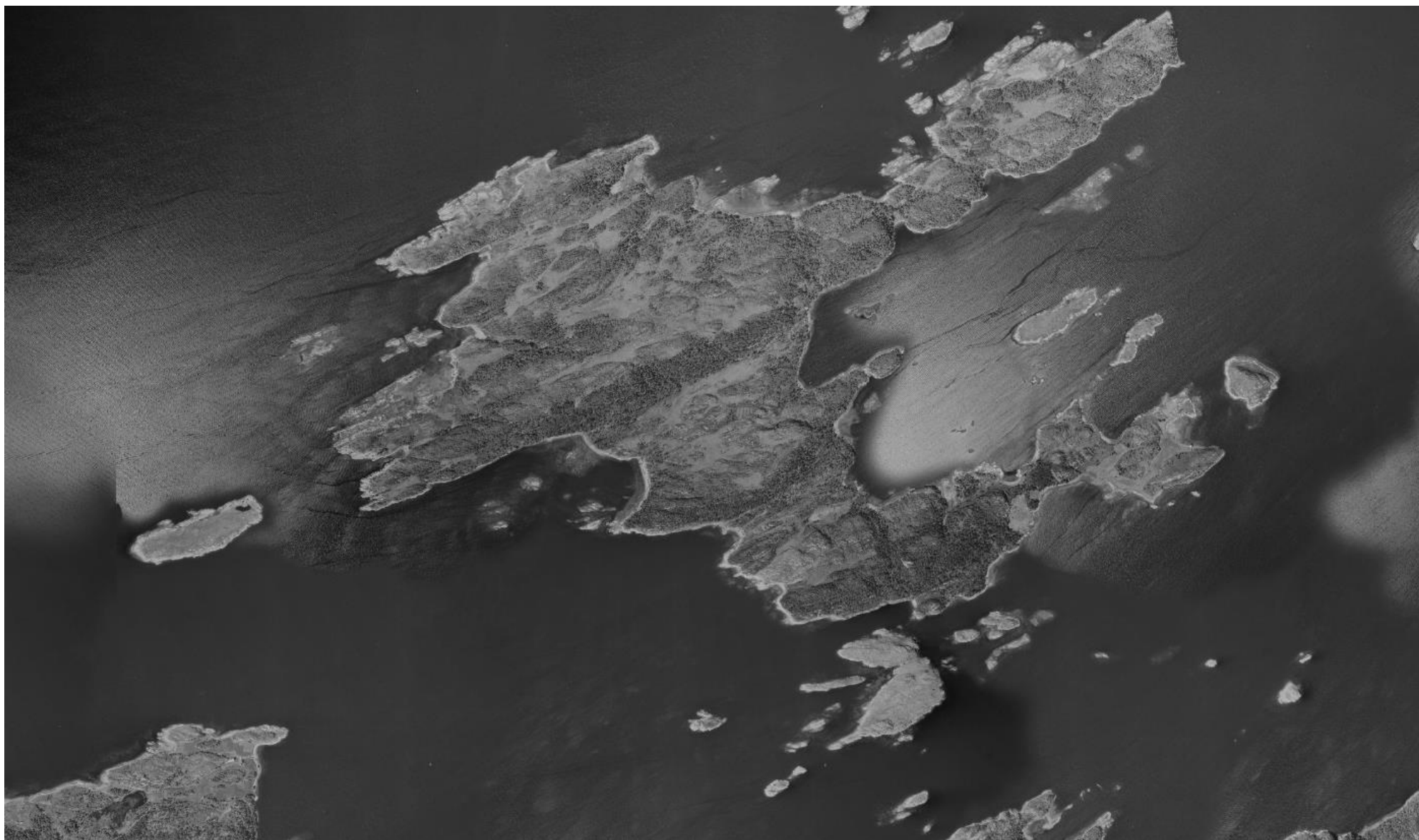
På holmene rundt Røstøya er tilstanden på kystlyngheiene jevnt over noe bedre og gjengroingsgraden noe mindre. Imidlertid bærer mange av dem tydelig preg av opphør av bruk med opphoping av dødt gras, gammel lyng og tjukke mosematter. Restaureringspotensialet for alle lokalitetene rundt Røstøya som er inkludert i denne skjøtelsesplanen regnes som godt. Det er likevel grunn til å vurdere hvorvidt en del av de minste øyene er egnet som helårsbeite, eller kun egner seg som sommerbeite. Dette i første rekke fordi de er små, har dårlig tilgang på vatn og svært små arealer med beitemarker og strandenger.

Denne oversikten inkluderer også **Soløya naturreservat** (fig. 13). Soløya bærer tydelig preg av tidligere til dels om fattende beiting med sterk dominans av gras på det meste av øya, med unntak av noen av de høyeste knausene der en litt lyng inngår. De seinere åra har det ikke vært beita, men i 2020 var her igjen sommerbeita med utegangersau. Her er det, på grunn av hekkende sjøfugl, lite aktuelt å brenne, men øya har svært verdifulle beitearealer som med fordel kan sees i sammenheng med, og forvaltes sammen med, resten av øyene her ute. Den er derfor vurdert som en del av beitegrunnlaget, men er mest egnet som sommerbeite på grunn av lite vatn, dårlig tilgang på le og hekkende sjøfugl.

Oversikt over lokalitetene er gitt i tab. 1 og fig 5-12.

Figur 1. Flyfoto av Røstøya og holmene rundt fra 2019.

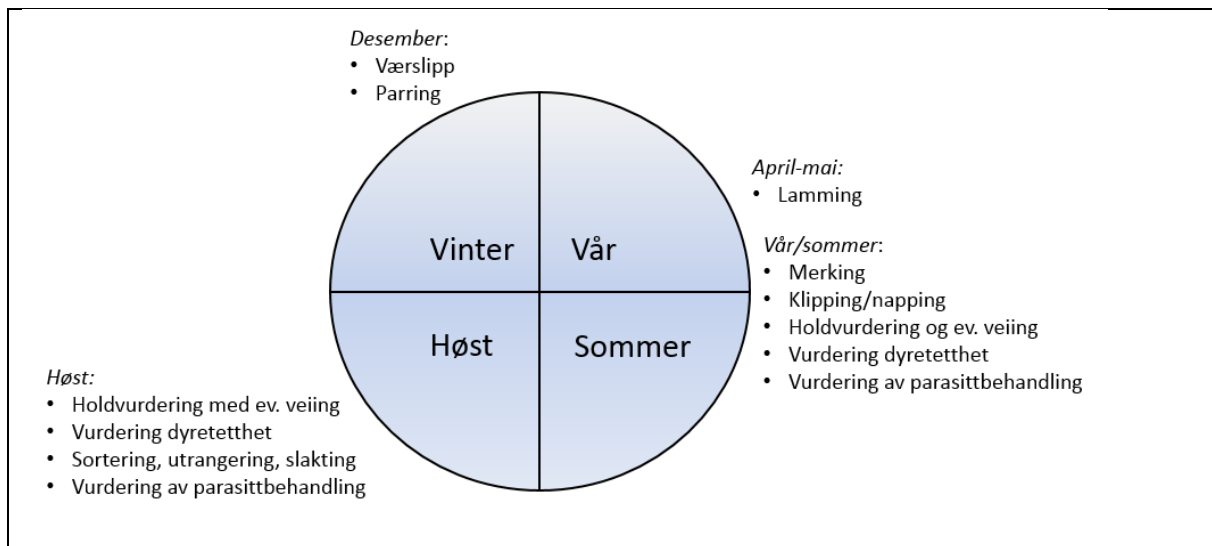

Figur 2. Flyfoto fra og holmene rundt fra 1962. Legg merke til hvor mye mindre trær det er på deler av Røstøya i tillegg til på Marøya.

3.2 Driftsbeskrivelse

Under følger en driftsbeskrivelse utarbeidet av brukeren av Røstøya og Marøya. Den beskriver dagens bruk av området.

Dato for utarbeiding av driftsbeskrivelse: 09.04.2021
Beskriv dagens beite (ev. tegn inn på kart): Røstøya brukes som helårsbeite. Marøya brukes som helårsbeite for noen småværer som skal vokse seg større.
Hvor mange dyr beiter på de ulike beiteområdene: Røstøya 115-150 vinterstid. Marøya 3-5 vinterstid.
Beskriv nåværende opplegg for sviing (Hva har du svidd, når ble det svidd, ev. tegn inn på kart): Har aldri svidd.
Har du gjort andre skjøtselstiltak enn beiting og sviing: Fjerning av gran og einerskudd på gammel beitemark og strandeng.
Vet du hvordan området har vært skjøttet tidligere (beiting, lyngslått, sviing eller annet)? Har vært beitet i flere hundre år?
Er det noe med dagens skjøtsel (antall dyr, kvalitet på beiteområdene) du mener bør endres? Lyngbrenning bør prøves ut.
Må skjøtselen tilpasses spesielle verdier i området (sjeldne arter, problemarter, kulturminner, vern etc.)? Gammel furuskog må ikke skades av brenning
Beskriv rutiner for tilsyn og sanking: Ukentlig tilsyn. Sommersanking i månedsskiftet Juni/Juli. Høstsanking i månedsskifte Sept/Okt.
Beskriv tilgang til ly på beite: Røstøya har store områder med skog og daler som gir god ly. Marøya har et skogkledd parti og et område med store kampesteiner som gir god ly.
Beskriv rutiner for eventuell nødfôring og plassering av fôr plass: Høyballer oppbevares hjemme på gården og kjøres ut ved langvarig tykke snøfall.
Beskriv vanntilgang til dyra på beite: Både Røstøya og Marøya har store vannlager i myrpartier som render mot sjøen i bekker.
Relevante tillatelser fra Mattilsynet (for eksempel <u>dispensasjon til «utegang uten tjenlig oppholdsrom»</u>): Mattilsynet har vært på befaring senest i 2018. Anbefalte da ikke å overstige 150 dyr vinterstid.
Driften gjennom året – legg til aktiviteter: Tilsyn og sanking

4. Skjøtelsesplan for Røstøya og omkringliggende holmer

Under følger skjøtelsesplan for Røstøya og omkringliggende holmer. I tillegg er enkelte skjøtelsråd for Soløya tatt med. Planen er i første rekke rettet inn mot skjøtsel og restaurering av kystlynghei, og er delt inn i oversikt over målsetninger og planlagte skjøtelsestiltak for beiting, sviing og restaurering for denne naturtypen. Til sist følger eventuelt andre tiltak og oversikt over oppfølging av skjøtelsesplanen.

For å oppnå velfungerende kystlyngheier på Røstøya og øyene rundt, er en avhengig av at skjøtsel av lyngheiene sees i sammenheng med andre naturtyper som naturbeitemark og strandeng, som er viktige deler av beitegrunnlaget. For strandeng er det ikke påvist behov for aktiv skjøtsel i området ut over beite, mens naturbeitemarkene har behov for enkelte skjøtelses- og restaureringstiltak for å bedre kvalitetene på beitemarkene ytterligere. Å se alle tilgjengelige lokaliteter med kystlyngheier og beitemarker i sammenheng er særlig viktig på ei øy som Røstøya, som er over 3000 daa der lyngheiene ligger spredt på odder og nes, og strandenger og beitemarker spredt i bukter og vikene. Derfor er også alle tilgjengelige arealer inkludert i skjøtelsesplanen, uavhengig av verdi. Det er også lagt til grunn at verdien vil øke for mange av kystlynghei-lokalitetene gjennom aktiv skjøtsel og restaurering. En bør derfor også søke andre tilskuddsordninger for restaurering av slike lokaliteter i den grad det er aktuelt å inkludere dem i lyngheidrifta.

Røstøya er et barskogsreservat, og sauene henter også en betydelig del av næringa i de skogkledte delene av øya. Her er det registrert en rekke naturtyper knyttet til skog. Også enkelte mål og skjøtelsråd for de skogkledte delene av øya er tatt med, da skjøtsel av lynghei her må sees i sammenheng med naturtypene på resten av øya, samt med tanke på å på sikt øke de biologiske kvalitetene også i de skogkledte delene av reservatet.

Gjennom hele planen er det delt inn i en oversikt for Røstøya, som er naturreservat og holmene omkring Røstøya. I tillegg er noen enkle mål og tiltak for Soløya tatt med, om det skulle være interesse for å se denne i sammenheng med Røstøya og holmene rundt.

4.1 Mål for skjøtsel

SKJØTSELSPLAN			
Datoer utarbeiding av skjøtelsesplan: 26.03-15.05.2021			
Datoer befarings: 28.-30.09.2020			
Dato samtale med grunneier/bruker: 26.03. og 12.04. 2021			
Utformet av: Solfrid Helene Lien Langmo			Firma: BioFokus
UTM sone: 33	Nord: 7049283	Øst: 196507	Gnr./Bnr.: 37/1 Røstøya, Hamnaholman, Slåttaholmen, Fårroholmen, Svelungen 37/2 Nordlandet på Røstøya 45/6 Marøya, Storholmen (42/1 Soløya)
Areal (nåværende): Lokalteter med kystlynghei på Røstøya: ca. 175 daa NB! Alle arealtall Inkluderer arealer kartlagt etter begge systemer uavhengig av verdi. Dette fordi alle skjøtsel av flest mulig arealer er nødvendig for å styrke beitegrunlaget mest mulig. Areal med naturbeitemark og strandeng på Røstøya: ca. 75 daa NB! Alle arealtall Inkluderer arealer kartlagt etter begge systemer uavhengig av verdi. Dette fordi alle skjøtsel av flest mulig arealer er nødvendig for å styrke beitegrunlaget mest mulig. Lokalteter med kystlynghei rundt Røstøya: ca. 190 daa. Arealene med strandeng og naturbeitemark her er små. (Soløya naturbeitemark: 55,1 daa)			Areal (etter evt. restaurering): Lokalteter med kystlynghei på Røstøya: ca. 175 daa Areal med naturbeitemark og strandeng på Røstøya: ca. 75 daa Lokalteter med kystlynghei rundt Røstøya: ca. 190 daa (Soløya naturbeitemark: 55,1 daa)
Del av verneområde: Ja, delvis			Hvilket vern: Røstøya: naturreservat Soløya: naturreservat
Finnes det særskilte skjøtselshensyn i området, hvilke: Skogen på Røstøya bør ikke i utstrakt grad brennes i forbindelse med brenning av kystlyngheiene på odder og nes. Eventuell brenning av skog som skjøtselstiltak for å øke verdiene knyttet til furuskog, bør planlegges nøye, og en bør velge ut områder som ikke huser de største biologiske verdiene knyttet til skog. Temaet er etter ønske fra kommuneadministrasjonen utdypet noe i kap. 5. Gravminne fra bronsealder – jernalder helt nordøst på Røstøya nord for Røstøyhamna helt i kanten av område som potensielt kan svis. Gravminner fra vikingetiden og i lia sørøst for Stongbugen og på en knaus sør for Strauman. Begge omgitt av skog som ikke skal brennes.			

Eventuelle hensyn til hekkende sjøfugl på andre holmene rundt Røstøya og på enkelte av nesene på selve Røstøya om det viser seg at dette forekommer. Særlig hensyn til eventuelt hekkende ærfugl og andre arter som buker einer som skjul ved hekking.

Flere hustuffer er registrert sør på Marøya, og ytterligere et par som ikke er markert på kart ble påvist i 2020.

Hekkende sjøfugl og ilandstigningsforbud ved beite på **Soløya**. Verneforskrift gir hjemmel for beiting og tilsyn med beitedyr (<https://lovdata.no/dokument/LTII/forskrift/2005-09-09-1029>).

MÅL

Hovedmål:

Røstøya: De nesene på Røstøya som enda har kystlynghei eller restaurerbar kystlynghei skal ha en mosaikk av kystlynghei i forskjellige stadier og det skal være innslag av urterike strandenger og partier med naturbeitemark der slike forekommer. Rydding av ungsog, småvokste trær og omfattende einerkratt, samt lyngsviing trengs for å oppnå målene.

Kystlyngheiene på Røstøya må sees i sammenheng med naturbeitemarker og strandenger som ligger spredt rund på hele øya da også disse er viktige for næringstilgangen til dyra. Naturbeitemarkenes kvaliteter skal på sikt øke gjennom aktiv skjøtsel.

Røstøya er vernet som et barskogsreservat. Et av hovedmålene for øya er derfor å ivareta og videreutvikle de skoglige verdiene innenfor naturreservatet.

Holmene rundt Røstøya skal ha en mosaikk av kystlynghei i forskjellige stadier og det skal være innslag av urterike strandenger og partier med naturbeitemark der slike forekommer. Rydding av enkelte småvokste trær og omfattende einerkratt, samt lyngsviing trengs for å oppnå målene. Samtidig må det være rom for en del busker og trær som kan gi ly for dyrene ved hardt vær. Noe busker (<1m) av lauv og vier vil også bidra til bedre beiteverdier på øyene.

(**Soløya:** Øke beitetrykket noe sammenlignet med i dag)

Konkrete delmål:

Røstøya: Restaurering innenfor lokaliteter med kystlynghei som er aktuelle å svi gjennom rydding av mesteparten av busker og trær og tette einerkratt innen våren 2025.

Fjerning av tette einerkratt i naturbeitemarker der slike forekommer og de skal fjernes innen våren 2024.

Oppstart av lyngsviing etter rydding og innen 2023. Alle nesene skal ikke svi samtidig, med tanke på å skape mosaikk med røsslyng i forskjellige aldersstadier for å bedre beitet det samla beitegrunnet på øya.

Videreføre arbeidet med fjerning av fremmede bartrær i partier der slike forekommer.

Holmene rundt Røstøya: Restaurert med rydding av mesteparten av busker og trær innen våren 2024.

Oppstart av lyngsviing etter rydding og innen 2023 på de holmene som det er aktuelt å svi. Svi bare deler av øyene samtidig med tanke på å på sikt skape mosaikk med røsslyng i forskjellige aldersstadier for å bedre beitet på øyene. Enkelte trær og skogholt skal settes igjen som le for sauene.

(**Soløya:** Økt beitetrykk vil på sikt hindre gjengroing)

Ev. spesifikke mål for delområde(r):

Røstøya: Kystlyngheier skal få forbedret tilstand gjennom rydding og aktiv skjøtsel med beite og brenning. Særlig fokus på gjerning av ungsog og opparbeidelse av branngater mot skog som ikke skal brennes.

Strandenger og naturbeitemarker skal ryddes og holdes åpne, men trenger ikke sviing. Særlig fokus på rydding av einer i naturbeitemarker hvor disse er et problem, samt på fjerning av einstape om denne brer seg utover store arealer.

Områder der kulturminner påtreffes skal ikke skades av skjøtsel eller restaurering.

I skogsområder med mye fremmedarter skal disse fjernes på en så skånsom måte som mulig for resten av landskapet.

Holmene rundt Røstøya: Strandenger og naturbeitemarker skal ryddes og holdes åpne der disse påtreffes, men trenger ikke sviing.

Områder der kulturminner påtreffes skal ikke skades av skjøtsel eller restaurering.

(**Soløya:** Einerkrattene som er her i dag kan få stå)

Tilstandsmål arter:**Røstøya:**

- Økt forekomst og dekning av ung røsslyng, på sikt også mosaikk av røsslyng i ulike aldersstadier.
- Økt innslag av urter og gress i lyngheier.
- Økt innslag av gras og urter, og redusert forekomst av einer i naturbeitemark.
- Ivareta forekomster av beitemarksopp i naturbeitemarker og overgangssoner mot strandeng.
- Bevare forekomsten av urterik strandeng.

- Bevare forekomster av gammelskogstilknytt kystfuruskogarter og signalarter knyttet til rike barskogsmiljøer og fattig boreonemoral regnskog.

Holmene rundt Røstøya:

- Økt forekomst og dekning av ung røsslyng, på sikt også mosaikk av røsslyng i ulike aldersstadier.
- Økt innslag av urter og gress i lyngheier.
- Økt innslag av gras og urter, og redusert forekomst av einer i naturbeitemark
- Bevare forekomsten av urterik strandeng.

(Soløya:)

- Økt innslag av urter og gress.
- Redusert mengde storfrytle og englodnegras
- Bevare urterik strandeng.

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing:

Røstøya: Lavere forekomst av busker som einer og lavvokst furu i kystlynghei. Lave einerbusker brenner godt og trenger ikke nødvendigvis å ryddes i forkant, mens mer høyvokste einer, og svært omfattende kratt som dekker store arealer kan føre til høy varmeutvikling som kan ødelegge jordsmonnet under dem. Disse bør vurderes fjernet i forkant. I og med at resten av Røstøya er skogkledd er det ikke nødvendig å tenke på å sette igjen trær som le her.

Reduksjon og på sikt fjerning av fremmede bartrær inkludert norsk gran på hele øya.

Holmene rundt Røstøya: Lavere forekomst av busker som einer og lavvokst furu. Lave einerbusker brenner godt og trenger ikke nødvendigvis å ryddes i forkant, mens mer høyvokste einer, og svært omfattende kratt som dekker store arealer kan føre til høy varmeutvikling som kan ødelegge jordsmonnet under dem. Disse bør vurderes fjernet i forkant. Noen skogholt/lauvkratt kan settes igjen med tanke på le til dyrene. Sett gjerne igjen slike på sørøstsiden der dyrene er i le for vestaværet, eller andre steder der en ser at dyrene oppholder seg mye og står i le. Sett gjerne også igjen enkelte lauvkratt som tilleggssfør ut over dette.

Fjerning av eventuelle fremmede bartrær inkludert norsk gran om slike dukker opp.

(**Soløya:** Øke beitetrykket noe gjennom sommerbeite for å hindre gjengroing på sikt)

4.2 Planlagte skjøtselstiltak

Beiterelaterte tiltak

Beskrivelse av planlagte skjøtselstiltak, beiting:

Generelt om beiting i kystlynghei

En driftsform med helårs utgangardrift krever godkjenning fra Mattilsynet, og det er Mattilsynet som setter kriterier for driftsopplegget samt for et tilsyn som tar høyde blant annet behov for tilleggssføring og ly når forholdene krever det. Aller helst bør dyrene ved utegangerdrift gå ute hele året, eventuelt bør beitesesongen strekkes så langt det er forsvarlig. Tilleggssfør bør unngås så langt dette er mulig, da det kan føre til oppgjødsling. En bør prøve å få tak i høy fra natureng fremfor surfør eller høy fra oppdyrka enger, med tanke på innføring av fremmede eller problematiske arter. Derom det er nødvendig med nødføring på grunn av svært streng vinter bør heller dyra hentes hjem, eventuelt kan de føres en svært kort periode. Svært små mengder kraftfôr kan gis i forbindelse med at en ser til sauene for å gjøre dem lettere å håndtere. Ved godt skjøttet kystlynghei og riktig dyretall skal behovet for tilleggssføring ikke være til stede eller bare være svært lite. Om behov for tilleggssføring vedvarer bør heller antallet beitedyr reduseres.

Spesielt om områdene i denne planen

Røstøya beites i dag med 115-150 vinterfôra utegangersau. Dyretallet på selve Røstøya er trolig passe, da det er redusert i løpet av de siste årene, men på grunn av gjengroing av kystlynghei og naturbeitemark, er det i dag noe høyt beitepress på enkelte av naturbeitemarkene og strandengene, og særlig på den sørøstligste delen av øya. For å redusere beitetrykket på disse arealene i en periode, er det aktuelt å stenge av den sørvestlige delen av øya med et gjerde for å kunne regulere beitetrykket, samtidig som en del av dyrene flyttes over til omkringliggende holmer. En slik regulering vil gi plantene muligheten til å hente seg inn og sette frø, og det anbefales at dette gjøres i sommerhalvåret, for eksempel i en periode fra juni/juli til og 6-8 uker fremover i tid. Forslag til plassering av et slikt gjerde er markert med **svart linje på fig 8**. Her går det allerede gjerde, men dette må oppgraderes og vedlikeholdes om det skal holde sauene ute over tid. Det er viktig at det gjerdes langt nok ut i sjøen slik at sauene ikke går rundt på fjære sjø, og at det gis tilstrekkelig tilskudd til vedlikehold av gjerdet. I tillegg må det settes opp gjerdekliv/grinder som lukker seg selv slik at gjerdet lett kan krysses med tanke på tilrettelegging for friluftslivet på øya.

Sauene på Røstøya tilleggsføres ikke i dag, så sant det ikke kommer lange perioder med tungt snøfall. Om det skulle bli nødvendig, har brukeren et opplegg for dette, og har høy lagret hjemme til slikt bruk. Det er en fordel om dette gjøres i områder som er godt i le for vestaværet, og det kan være en fordel å gjøre det i tilknytning til samlegjerder eller andre steder der en ønsker at sauene skal være vant til å oppholde seg, og som har lett tilgang fra sjøen. På Røstøya er det såpass god tilgang på naturlig le i skogen, at bygging av leskur anses som unødvendig. Det vises svært godt i terrenget hvor sauene står i styggvær, og dette er i skogkledte arealer med gammel furuskog hvor de også har tilgang på beite. Heller ikke tilgang på vann vurderes som noe problem på Røstøya. Noen steder på øya er gamle naturbeitemarker helt eller delvis grodd igjen med einer, blant annet i sørøst, men også spredt ellers (jf. bilde på fig. 44). Dette reduserer beiteverdien av arealene betydelig. Eineren kan med fordel fjernes i større grad enn det som allerede er gjort, noe som på sikt vil øke det grasdekte arealet på øya noe. Spredte kratt kan stå igjen på den største beitemarka i sørøst.

For **Holmene rundt Røstøya** er det første en må gjøre, å avgjøre hvilke holmer som er aktuelle å inkludere i utagangerdrift. De fleste ligger godt til rette for brenning og for på sikt å være en del av beitegrunnet til sauene i området. Av holmene rundt Røstøya er det bare Marøya som beites aktivt i dag, med 3-5 vinterføra utegangersau. Beitetrykket her er lavt, og kunne vært noe høyere, særlig etter brenning av en del av lyngen, som i dag for det meste er gammel og grov.

Skal holmene rundt Røstøya ha helårsbeite/sommerbeite med utegangersau, bør de sees i sammenheng med Røstøya (og gjerne også Soløya). Flere av disse holmene vil trolig ha vanskelig å sørge for tilstrekkelig vannforsyning i veldig kalde/veldig tørre perioder. Det finnes mindre tjønner på Marøya og på Slåttaholmen. De andre mindre holmene har bare mindre dammer, og tilgangen på vatn til dyra må overvåkes nøye. Beitetrykket må overvåkes nøye for å unngå overbeiting på nysvidde områder hvor beitepresset kan bli svært stort. I likhet med på Røstøya, bør en vurdere å redusere tallet på beitedyr noe, om beitetrykket på lyngen blir for hardt og røsslyngen sliter med å komme opp igjen etter brenning. Skulle det vise seg at det blir behov for det, vil en komme med forslag om å sette opp leskur Hamnaholmen, Fårroholmen, Selungen og Slåttaholmen. Det finnes som regel små knauser som det kan være aktuelt å sette leskur inntil slik at de ikke blir ødelagt av vind og vær. Det er en fordel om de settes opp på sørøstsida av de aktuelle øyene, så godt som mulig i le for vestaværet. Områder der det er planlagt satt igjen skog for le er markert med **rosa skravur på fig 5-12**.

(I 20020 beitet 20 utegangersau på **Soløya** deler av sommeren. Beitetrykket er lavt, og det vises at øya har vært ute av bruk i en periode, med oppslag av gjengroingsarter som storfrytle og englodnegras. Slike arter har lav beiteverdi, men sviing er likevel lite aktuelt da det ikke er å anbefale i sjøfuglreservat. Det bør vurderes om det skal settes opp leskur, men det later til at dyra står greit i le for vestaværet på sørsida av øya. Vanntilgangen her bør ikke være et problem ut over svært tørre perioder da det ligger ei mindre tjønn her. Soløya bør om mulig inngå som en del av det helhetlige beiteområdet sammen med Røstøya og omkringliggende holmer).

KOSTNADSOVERSIKT	Prioritering (år)	Antall daa og kostnad per daa	Kontroll (år)
<p>Tiltak beiting og tilrettelegging for beiting:</p> <p>Røstøya: Beiting fortrinnsvis med utegangersau året rundt. Regulering av beitetrykk ved inngjerding av naturbeitemark i sørøst. Følg nøye med på beitetrykk og om røsslyngen klarer å spire, og eventuelt reduser dyretallet noe i en periode inntil kvaliteten på lyngheiene er bedret.</p> <p>Holmene rundt Røstøya: Beiting fortrinnsvis med utegangersau året rundt. Følg nøye med på beitetrykk og om røsslyngen klarer å spire. Flytt noe av sauene fra Røstøya til disse holmene i alle fall i sommerhalvåret og så langt utover sesongen som det er forsvarlig.</p> <p>Oppsetting av leskur på de øyene der dette er aktuelt å beite hele eller deler av året.</p> <p>(Soløya: Beite fortrinnsvis med moderat beitetrykk i sommerhalvåret som beskrevet i Bangjord & Ekker (1992). Noe høyere enn i 2020)</p>	<p>Årlig</p> <p>Årlig</p> <p>2021/2022</p> <p>(Årlig)</p>		
<p>Utstyrskrav knyttet til beiting og tilrettelegging for beiting:</p> <p>Røstøya: Utstyr for vedlikehold av samlegjerde og stengsel for å kunne stenge av den sørøstlige delen av øya: stolper, netting, materialer til gjerdekliv på minst to passende steder. Utstyr til rydding av unge trær og einer: motorsag, ryddesag, verneutstyr Eventuelt midlertidige elektriske gjerder for å holde sauene unna nysvidde arealer. Båt for transport av dyr mellom øyer og mellom øyer og fastland.</p> <p>Holmene rundt Røstøya: Utstyr til eventuelle leskur: Materialer og plater Utstyr til rydding av unge trær og einer: motorsag, ryddesag, verneutstyr Utstyr for nybygging/vedlikehold av nettinggjerder/samlegjerder om det er behov: Stolper, jernstolper, grunder, bor for å feste jernstolper i berget, krampepistol etc. Eventuelt midlertidige elektriske gjerder for å holde sauene unna nysvidde arealer. Båt for transport av dyr mellom øyer og mellom øyer og fastland.</p> <p>(Soløya: Eventuelt materialer til oppsetting av leskur som ikke er i strid med verneforskriftene. Båt for transport av dyr mellom øyer og mellom øyer og fastland.)</p>			

Planer for lyngsviing

Beskrivelse av planlagte skjøtselstiltak, sviing:

Generelt om lyngbrenning

Røsslyngen er nøkkelarten i lyngheidrifta. Utegangsau er godt egna til å gjøre seg nytte av denne arten som en viktig del av vinterfôret. Gammel røsslyng har liten beite- og næringsverdi, og tradisjonelt ble derfor lyngen brent for å øke beiteverdien, samt for å øke innslaget av urter og gras i heiene. De første årene etter brenning vil sviflatene ha størst verdi som sommerbeite med urter og gras, mens røsslyngen får større betydning etter hvert som den blir noe eldre. Fra 5-15 år etter brenning vil det normalt være mye og god kvalitet på røsslyngen, og denne er den viktigste beiteplanten i sviflatene, som dermed utgjør en viktig del av vinterbeitet for sauene sammen med blant annet tang og tare. Røsslyngen er i den tradisjonelle lyngheidrifta den viktigste beiteplanten om vinteren.

Noe av formålet med lyngsviing er å lage en mosaikkstruktur av lyng i ulike aldersfaser, og en bør derfor legge opp til å spre brannflatene utover. Det bør stå igjen en del kantsoner med eldre lyng. Sviing bør fortrinnsvis skje i striper og flekkvis, snarere enn i sirkler. Brenninga må skje når bakken er frossen eller våt, men lyngen likevel er så tørr at den lar seg brenne. Dette for å spare røtter og frøbank, men også for å unngå å sette fyr på selve torva. Det bør videre svis opp mot vinden, da det er lettere å ha kontroll på brannen da. Slike forhold er ikke alltid til stede, og en vil etter hvert oppdage at det ikke er sikkert en får brent like mye (eller noe som helst) alle år. Om det et år ikke lar seg gjøre å brenne i løpet av vinterhalvåret kan dette gjennomføres et senere år. Sett i forhold til terrenget er det oftest en fordel å starte brannen nederst i hellinger og la den utvikle seg oppover. Dette forutsetter likevel at brannen stopper når den kommer til toppen og ikke fortsetter på andre siden av haugen. Opparbeidelse av branngater kan derfor være nødvendig, særlig om arealene på motsatt side av haugene er dominert av ungskog. Lyngbrenning er krevende og en full mestring av denne skjøtsele vil strekke seg over mange år. Når man skal opparbeide seg erfaring med lyngbrenning anbefales det å starte brenning i enkle områder som er naturlig avgrenset i terrenget. Det er også viktig at disse områdene ikke er for store. Hvis en er utrygg i forhold til brenning vil det være naturlig å leie inn hjelp fra erfarent hold i startfasen, og de anbefales også å delta på kurs andre steder før en starter selv. Erfaringer viser at mars måned ofte er mest gunstig for å utføre brenning, men da under forutsetning av at det ikke er hekkende fugl i området (jf. retningslinjene til SNO i vedlegg 2).

Hvis områdene som skal svis har høyt innslag av trær eller dekkende krypende/svært høgvekst einer, er det en stor fordel om disse i alle fall delvis fjernes før brenning. Generelt bør alle trær over 1 m fjernes. Under store trær og einerbusker er det tørrere når det regner, et strølag som brenner lett, og mindre tele når dette forekommer. Dette kan være med på å føre til at torva i seg selv lettere tar fyr ved sviing. Torva kan også ta fyr om det brennes når det er for tørt eller for lite tele. Einer og bartrær i seg selv brenner også godt, og det vil være høy varmeutvikling under disse. Om torva brenner er det stor fare for at røsslyngrøttene i området dør, og at frøbanken som ligger i jorda blir ødelagt. Brenner torva er det i neste omgang også større fare for torverosjon i etterkant av brenningen, og særlig om perioden etterpå er ekstremt tørr eller ekstremt våt og med mye sterk vind. Torverosjon vil i sin tur ødelegge eller i beste fall forsinke vegetasjonsutviklingen på stedet betydelig sammenlignet med om det kunne ha spirt fra røtter og frøbank på stedet. Noe einer kan også med fordel få stå igjen, blant annet med tanke på hekkfugl og andre artsgrupper i landskapet, som blant annet insekter. Den beites også i noe grad vinterstid. Det er også viktig at sviingen legges opp slik at arealer med trær som skal stå igjen som ly for sauene ikke brennes. I eller nær disse treklyngene bør en eventuelt bare punktvis gammel lyng.

Hvordan røsslyng responderer på brann kan variere fra sted til sted. Ved sviing av små flater kan en enklere se hvordan sviingen slår ut på lyngen sammenlignet med sviing av få og store flater (særlig der mye av den gamle lyngen er død og en enda ikke helt ser hvor mye som spirer fra røtter/frøbank på grunn av beitetrykket i området). Sviing bør i første rekke skje i områder med gammel, levende og grov lyng, eller i områder med mye død lyng der en samtidig ser at

det står igjen noe av den gamle lyngen, eller der det er tydelig at den kommer opp igjen fra frøbank/gamle røtter.

Etter første sviing vil en vite mye mer om hvordan lyngen i det aktuelle området responderer på sviing, og hvordan det står til med lyngens evne til å spire igjen etter brenning. Det er en stor fordel om vegetasjonsutviklingen innenfor brannflatene registreres og noteres for å kunne anslå hvor fort lyngen kommer igjen og blir dominerende etter brenning, for så å kunne finne den mest gunstige tidsperioden mellom hver brenning på det aktuelle stedet. Noter gjerne også hvilke urter som etter hvert blir dominerende, samt hvor fort de ulike artene går tilbake. Slik kunnskap er verdifull når en senere skal se på vegetasjonsutviklingen på lokaliteten i et lengre tidsperspektiv. Det må etter sviing følges nøye med på beitepresset i nysvidde arealer, slik at det blir tilstrekkelig gjenvekst av røsslyng på de brente feltene. Ved for hardt beitepress og/eller for hyppig brenning risikerer man overgang mot mer grasdominert hei – noe som ikke er ønskelig i kystlynghei, da dette gir dårligere vinterbeite. En hovedregel i lyngheidrift er at ikke mer enn 40% av røsslyngskuddene skal beites årlig. Om det beites for hardt i nybrente områder vil dette gå ut over røsslyngens evne til å komme tilbake, og heiene vil etter hvert få mer preg av grashei. Om dette er tilfellet, og røsslyngen på disse arealene beites for hardt slik at røsslyngspirene ikke kommer opp, bør en åpne for kontinuerlig beite på den sørøstligste delen, eller alternativt vurdere å redusere dyretallet ytterligere noe i en periode på noen år. På fig. 3, er det lagt ved eksempler på hvordan det kan se ut i lyngheier med høyt (tv.) og passe (th.) beitetrykk noen få år etter brenning.

Figur 3. Tv: Kystlynghei som har vært brent (ca. 2016-2017), og beita så hardt at all røsslyngen er gått ut. Det som er igjen av røsslyngen, er grå, visne greiner. Th: Kystlynghei brent i 2019, og hvor røsslyngspirene kommer opp igjen. Foto er fra en annen landsdel, men vurderes å være relevante. Begge foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Spesielt om områdene i denne planen

Røstøya

Lokalitetene med **kystlynghei er på til sammen ca. 175 daa**. Disse er avgrensa slik at de i liten grad inkluderer andre naturtyper. I tillegg finnes ca. 110 daa strandeng og naturbeitemark andre steder på øya som også er en viktig del av beitegrunnet sammen med beite i skogsarealene. Lyngheiene ligger spredt på odder og nes skilt av skog. For å unngå at brannen sprer seg til skogen ved sviing, bør det opparbeides branngater mot skog som ikke skal svis. I tillegg bør det vurderes for alle arealene med lynghei om de lar seg brenne på forsvarlig vis med tanke på spredningsfare. Særlig gjelder dette kanskje for arealer der lyngheia ligger som et smalt belte mellom sjøen og skogen i bratte skråninger. Skal slike arealer svis, bør sviflatene være svært små, og kanskje ned mot noen få tuer, for å være sikker på å kunne kontrollere brannen. Dette er blant annet tilfellet for lokaliteter kartlagt etter DN-Håndbok 13 som Røstøya; Geitbergbukta (152-012), Røstøya; Røstøya sørøst 2 (152-023), samt for hele/deler av de lokalitetene som kun er kartlagt etter MD-instruksen.

Ut fra dette regner en med at det **totale svibare arealet innenfor lokalitetene i dag er rundt 100-150 daa**. Noe av dette arealet krever imidlertid fjerning av en del unge trær og einer før det svis. Arealer der kratt og ungskog bør fjernes er markert med **blå skravur på fig. 5-12**. Arealer som er aktuelle for sviing og ikke ligger for tett opp til skogen eller består av myrer og strandenger er markert med **gul skravur** i de samme figurene. Også forekomster med fremmede bartrær er tatt med der de forekommer nær lyngheier, og merka med **svart skravur**. Dette er bergfuru, og hvorvidt denne spirer i nysvidde flater på samme måte som en av og til har sett sitkagran gjøre er ikke kjent, men bør følges opp. Det er ikke beskrevet at denne arten skal ha serotine kongler (kongler som sprekker opp ved brann). Imidlertid har den nærstående arte vrifuru slike konger. Det er ikke kjent hvorvidt det innenfor bestandene med bergfuru på Røstøya også kan forekomme enkeltindivider av vrifuru.

Det bør det legges opp til en mosaikk med små brannflater sånn at en i utgangspunktet ikke svir av hele nesene samtidig. Dette for å spre nysvidde arealer med ung lyng utover og sikre mosaikk av lyng på lengre sikt. Etablering av ny vegetasjon i brannflater vil variere mellom lokaliteter og ut ifra hvor vellykket lyngsviinga har vært. **Skal en gå ut fra en rotasjonstid på lyngen på 20 år vil dette tilsi at det svis et areal på 5-8 daa per år fordelt på alle odder og nes**, noe som trolig er realistisk, under forutsetning av at vær og føre tillater brenning. I de første årene kan en med fordel prioritere arealer med mye gammel lyng der en ikke ser beitespor på lyngen, og arealer med mye død lyng etter tørken i 2014, noe som i første rekke rammet lyngheiene øst for Røstøyåsen. Lar det seg ikke gjøre å svi store flater, vil en anbefale forsøk med punktsviing, da all sviing her vil være verdifull for å se hvordan lyngen responderer. Størrelsen på brannflatene må uansett tilpasses terrenget, kunnskapsnivået hos dem som svir og tilgjengelig mannskap. Når det aller meste av ungsbogen er fjernet fra lokalitetene vil dette lette sviingen ytterligere. I og med at alle lokalitetene er inkludert uavhengig av verdi, kan det være aktuelt å søke om midler til restaurering av disse gjennom andre ordninger.

Under er det i samråd med grunneier satt opp en liste over lokaliteter på Røstøya egner seg godt for å starte restaurering og brenning. Alle ligger gunstig til slik at brannen lett lar seg kontrollere, har godt restaureringspotensiale:

- 152-009 Litjaunskaget 2. Kystlynghei som kan brennes
- 152-030 Stongsaget. Kystlynghei som kan brennes
- 152-031 Røstøyhavna V. Halvøy nærmest Hitra kan brennes
- NINFP2010052292. Dette er også lett å brenne og å avgrense.

Røstøya er et barskogsreservat der formålet med fredningen er å «bevare et barskogområde som er typisk for naturtypen i regionen.» Ut fra dette er det viktig at lyngheiforvaltningen skjer i tråd med verneformålet, og på en måte som sikrer at brenning ikke fører til store skogbranner, som potensielt kan bli svært omfattende. Det vil derfor være nødvendig å opparbeide solide branngater mot skog som ikke svis etterpå, samt å overvåke brenninga svært nøye slik at en er helt sikker på at brannen er slokka før en forlater stedet, og ikke kan blusse opp igjen å spre seg til skogen etter at mannskapene er dratt. En må være særlig nøye med vindstyrken ved brenning opp mot vinden langs vest- og nordsida av øya, der det er fare for at gnister kan fyke bakover og inn i tilgrensende skog. Her vil en anbefale at brannflatene holdes svært små, gjerne bare 0,5 -1 daa i slengen, litt avhengig av tilgjengelig mannskap, slik at det er lett å holde kontroll over brannen. Alternativet er punktsviing her, der bare noen få tuer brennes av i gangen. Dette vil kreve langt flere runder med brenning for å få svidd av et tilstrekkelig areal, men er mer kontrollerbart om det er få tilgjengelige mannskaper på tidspunktet for brenning. Sviing av slike småflekker kan gjerne utføres i forbindelse med tilsyn. En vil anbefale at det utarbeides en forvaltningsplan for reservatet der slike vurderinger tas inn, og at eventuell brenning av skog som skjøtselstiltak utredes nærmere før dette settes i gang i stor skala. Videre vurdering av brenning av skog er i noe grad omhandlet i kap. 5.

En del einerkratt i enkelte søkk kan med fordel settes igjen med tanke på variasjon. Om det viser seg at enkelte av lokalitetene ikke lar seg svi på grunn av brannfare eller andre forhold,

vil einer naturlig bli stående igjen her, og kan i større grad fjernes på andre områder. Skulle det forekomme kulturminner i form av gamle gravrøyser i lokaliteten, bør sviing foretas på en måte som ikke forurenses røysa med kull som kan vanskeliggjøre karbondatering av innhold ved eventuelle utgravinger.

For en del arealer som er kartlagt som kystlyngheier, og som er inkludert i planen, bør det, før rydding settes i gang vurderes kritisk om restaurering skal settes i gang i fullskala, eller om en skal begrense seg til å punktsvi passende knauser og lyngtuer. Dette for at lyngheidrifta ikke skal komme i konflikt med verneformålet.

Holmene rundt Røstøya

Lokalitetene med **kystlynghei er på til sammen ca. 200 daa**. Disse er avgrensa slik at de i liten grad inkluderer andre naturtyper, men mindre arealer med nakent berg inngår likevel i mosaikk med lyngheiene. I tillegg inngår noe hav (2,5 daa) som en del av effektiviseringen av avgrensingsarbeidet. Ut over dette finnes ca. 15 daa strandeng og naturbeitemark spredt rundt omkring på de ulike øyene. Alle inneholder fragmenter av strandenger, mens naturbeitemark er best utvikla på Slåttaholmen og Marøya. Disse arealene en viktig del av beitegrunnlaget sammen med lyngheiene som dekker det meste av alle øyene her ute. Ut fra dette regner en med at **det totale svibare arealet innenfor lokalitetene i dag er rundt 175 daa**. Noe av dette arealet krever imidlertid fjerning av en del unge trær og einer før det svis. Det bør det legges opp til en mosaikk med små brannflater sånn at en i utgangspunktet ikke svir av hele øyer og holmer samtidig. Dette for å spre nysvidde arealer med ung lyng utover og sikre mosaikk av lyng på lengre sikt. Etablering av ny vegetasjon i brannflater vil variere mellom lokaliteter og ut ifra hvor vellykket lyngsviinga har vært. **Skal en gå ut fra en rotasjonstid på lyngen på 20 år vil dette tilsa at det svis et areal på 8-10 daa per år fordelt på ulike øyer**, og under forutsetning av at vær og føre tillater brenning. I de første årene kan en med fordel prioritere arealer med mye gammel lyng og lite ungskog, samtidig som en fjerner ungskog på restaurerbare arealer. Lar det seg ikke gjøre å svi store flater, vil en anbefale forsøk med punktsviing, da all sviing her vil være verdifull for å se hvordan lyngen responderer. Størrelsen på brannflatene må uansett tilpasses terrenget, kunnskapsnivået hos dem som svir og tilgjengelig mannskap. Når det aller meste av ungskogen er fjernet fra lokalitetene vil dette lette sviingen ytterligere.

Under er det i samråd med grunneier satt opp en liste over lokaliteter på Røstøya egner seg godt for å starte restaurering og brenning. Alle ligger gunstig til slik at brannen lett lar seg kontrollere, har godt restaureringspotensiale:

- 152-015 Marøya. Den nordligste delen av øya er i dag sperret av da den er vanskelig å komme seg ned fra, samt at den har veldig bratte berg hvor de kan skli på havet om det er is vinterstid. Om det er mulig å beite den sommerstid, ville det vært en fordel.
- 152-018 Slåttaholmen. Denne kan svis kontrollert. Arealer med strandeng og naturbeitemark trenger ikke å svis.
- 152-14 Her hadde det vært lett og trygt og prøvd ut lyngbrenning, men det er for lite til å ha sauer der hele året.

Om det viser seg at enkelte nes eller holmer er særlig viktig for hekkende sjøfugl, bør det prioriteres å sette igjen noen ekstra einerkratt her med tanke på skjul. Skulle det forekomme kulturminner i form av gamle gravrøyser i noen av de aktuelle lokalitetene, bør sviing foretas på en måte som ikke forurenses røysene med kull som kan vanskeliggjøre karbondatering av innhold ved eventuelle utgravinger. Unngå å skade eventuelle hustuffer ved rydding av skog. På Marøya ligger en del eldre hustuffer i sør. Her kan en med fordel rydde en del skog, men trenger svi oppe i selve tuftene, se kart **fig. 6**.

KOSTNADSOVERSIKT	Prioritering (år)	Antall daa og kostnad per daa	Kontroll (år)
Tiltak sviing: Røstøya: Lyngsviing	2022 og deretter årlig i 10 år	5-8 daa per år*	
Holmene rundt Røstøya: Lyngsviing	2022 og deretter årlig i 20 år	8-10 daa per år* * 1000 kr /daa (i henhold til tilskuddsordning for UN)	
<p>Utstørsbehov knyttet til sviing:</p> <p>Røstøya: Innleid personell, evt. også gjennomføre kurs i lyngsviing. Utstyr for å tenne og slukke etter lyngsviing; gassbrenner og brannvifter. Innleid personell, samarbeid med lokalt brannvesen og andre aktuelle instanser ved brenning av skogarealer.</p> <p>Holmene rundt Røstøya: Tilstrekkelig mannskap i form av innleid personell, evt. også gjennomføre kurs i lyngsviing. Utstyr for å tenne og slukke etter lyngsviing; gassbrenner og brannvifter.</p>			

Planlagte restaureringstiltak

Restaurering av kystlynghei

Restaurering av kystlynghei ut over å svi, gjøres generelt med tanke på å tilrettelegge for brenning på en kontrollert måte ved å fjerne eventuelle plantefelt av norske eller fremmede trær, frøspredd ungsog og storvokste einerkratt. Generelt bør oppslag med busker/trær hogges ut ved høyde over ca. 1 meter for å forhindre videre gjengroing. Einerbusker brenner godt og trenger ikke hugges ut på forhånd, så sant de ikke dekker svært store arealer eller er høgvekste, slik som nevnt tidligere. Store busker/stammer som stå igjen etter brann kan med fordel fjernes. Einerlik av flat einer kan i sin tur bidra til å binde jorda, særlig i bratte skråninger og hindre erosjon på grunn av sauetråkk som kan oppstå på grunn av høyt beitetrykk i nysvidde områder. Slike kan med fordel få stå noen år før de eventuelt fjernes.

Generelt bør ryddeavfall brennes utenfor lokaliteten. Enklest gjøres dette ved å etablere bålplasser på rene grus- eller steinstrender fremfor arealer med tangvoller og i strandenger som er viktige som næring for dyra. I tillegg kan det etableres faste bålplasser i søkk eller ute på åpne bergflater. Transport av hogstavfall kan med fordel skje på frossen mark, særlig om en bruker traktor/ATV i til denne jobben. Om det finnes større plantefelt med sitka-/lutzgran i nærområdene som kan stå i fare for å spre seg inn på lokalitetene i stort omfang, bør en også vurdere å fjerne disse i samarbeid med grunneier.

Om det finnes arealer med kulturminner innenfor de aktuelle lokalitetene, bør disse restaureres i tråd med retningslinjer for dette. Blant annet bør skogen rundt gravrøyser fjernes med forsiktighet slik at en unngår å ødelegge strukturen i røysene.

Utvalgt naturtype kystlynghei omfatter lokaliteter med A- og B-verdi etter DN-Håndbok 13. For å skape mest mulig robuste kystlyngheier og best mulig beitegrunnlag på Røstøya og omkringliggende holmer, er det ønskelig å inkludere også lokaliteter med lavere verdi. Det er derfor ønskelig at også slike lokaliteter restaureres, og finansiering av dette bør skje gjennom andre ordninger.

Spesielt om områdene i denne planen

Røstøya:

Busker og trær fjernes suksessivt og før det brennes på et areal. Spesielt fokus på å opparbeide fornuftige branngater mot skog som ikke skal svis og fjerning av ungfuru i arealer der det skal svis. Svibare arealer merket med **gul skravur**.

Om det er aktuelt å rydde fram gravrøyser nord på øya bør dette gjøres på en måte som hindrer at en ødelegger strukturen i røysene.

Arbeidet med fjerning av fremmede bartrær inkludert norsk gran bør holde fram og eventuell spiring av slike trær i brent kystlynghei bør holdes under oppsikt.

Holmene rundt Røstøya:

Busker og trær fjernes suksessivt og før det brennes på et areal. Det meste av ungfuru kan fjernes i arealer der det skal svis. Svibare arealer merket med **gul skravur**.

Unntak for fjerning av skog er arealer som er avmerket som leområder markert med **rosa skravur på fig. 5-12**.

(**Soløya:** Ingen særlige restaureringstiltak nødvendige)

KOSTNADSOVERSIKT	Prioritering (år)	Antall daa og kostnad per daa	Kontroll (år)
<p>Spesifikke restaureringstiltak: Røstøya: Fjerne ungskog suksessivt inkludert fjerning av ungskog i branngater.</p> <p>Fjerne einer i naturbeitemark</p> <p>Holmene rundt Røstøya: Fjerne ungskog suksessivt</p>	<p>Årlig etter kapasitet fra og med 2021</p> <p>Årlig etter kapasitet fra 2021-2024</p> <p>Årlig etter kapasitet fra og med 2021</p>	<p>1000 kr/daa</p> <p>1000 kr/daa</p>	
<p>Utstørsbehov knyttet til rydding/slått/fjerning av problemarter: Ryddesag og motorsag for fjerning av busker og trær, verneutstyr.</p>			

4.3 Oppfølging av skjøtselsplanen

OPPFØLGING
<p>Skjøtselsplanen skal evalueres innen 5 år: Planen bør evalueres i 2026, da en antar at skjøtsel i stor grad ikke kommer i gang før tidligst i 2022.</p>
<p>Behov for registrering av spesifikke naturtyper og/eller artsgrupper:</p> <p>Undersøke om det er spesielle arealer som det er særlig viktig å sette igjen einer med tanke på hekkende sjøfugl. Bør gjøres i samarbeid med lokalkjente fuglefolk</p> <p>Videre kartlegging av beitemarksopp i naturbeitemarkene på Røstøya, Soløya og gjerne også på Slåttholmen og de andre mindre holmene om beitet gjenopptas.</p>
<p>Nylig gjennomførte eller påbegynte tiltak som er finansiert: Rydding av sitkagran og norsk gran på naturbeitemarker og i plantefelt spredt på Røstøya. Oppsetting av gjerde tvers over Røstøya i sørvest, inkludert samlegjerde for sau.</p>
<p>ANSVAR</p> <p>Person(-er) som har ansvar for iverksettelse av skjøtselsplanen:</p> <p>HEIM KOMMUNE V/ MARTIN HANSSSEN SAMMEN MED DRIVER JØRGEN ANDERSEN</p>

5. Brenning av skog som skjøtsel på Røstøya

Etter ønske fra kommuneadministrasjonen er det foretatt en overordnet vurdering av brenning av skog som skjøtselstiltak på Røstøya.

Skogbrann som skjøtsel

Mest sannsynlig har den historiske lyngbrenningen påvirket skogkledd areal på øya i mer eller mindre grad. Enten som et indirekte resultat av at lyngbrannene spredte seg inn på skogkledd areal, eller som en villet skjøtsel for å bedre beiteforholdene i skogen eller øke areal med lynghei. Ut fra verneformålet er det likevel ikke formålstjenlig å sette i gang omfattende skogbranner på øya. Spesielt i forhold til ivaretagelse av regnskogsmiljøer og tilhørende artsmangfold som trolig vil respondere negativt på skogbrann. Aktuelle areal for brenning kan være furudominerte og naturlig tørre areal, der skogbrann bl.a. kan øke tettheten av død ved, bedre furuforyngelsen og langsiktig gi økt malme i brannskadde furutrær, som så er viktig for å produsere kelo-elementer. Brann gir også generelt tørrere og mer åpne skogmiljøer i årene etter brannen som kan begunstige varmekjære/tøketålende arter knyttet til død eksponert ved.

De arealene som kan være aktuelle å brenne på Røstøya er områder med trær i noe varierende noe i alder, som en del av nesene og oddene har, og hvor brannen samtidig lett lar seg kontrollere slik at en unngår ukontrollert spredning til større skogarealer. Ved brann dør mye av den yngre furua, mens eldre trær i større grad overlever. Nordvendte dalsøkk med trekk som minner om boreonemoral regnskog og områder med gammel boreal lauvskog, samt områder med generelt høyt innsalg av lauvskog bør unngås da disse har et artsmangfold som er mer ømfintlig for brann og der trærne vil dø.

Å planlegge en skogbrann, og sikre at den ikke kommer ut av kontroll, er vanskelig. Positive og negative effekter bør vurderes nøye. Ved brenning på Røstøya vil det i første omgang være aktuelt å starte med noen begrensede arealer og se hvordan skogstrukturen blir etter brannen og hvordan artsmangfoldet responderer, og hvilken effekt det har på formålet for reservatet. Det finnes egne tilskuddsordninger for oppfølging av verneområder, og det er aktuelt med både for- og etterundersøkelser for å se på endringer i artsmangfold. Om det er aktuelt å svi større arealer, bør dette uansett kombineres med eget feltarbeid for å vurdere arealer som bør spares. Det er forsøkt gitt en oversikt over arealer som i første omgang bør spares i **fig. 4**. Dette inkluderer arealer med boreal lauvskog, fuktig skog med preg av boreonemoral lauvskog eller potensiale for dette på sikt, samt og den biologisk eldste og rikeste furuskogen.

Artsmangfold i brent skog

Ifølge Stefan Olberg (pers.med) er potensialet for branntilknyttede insekter i furuskog i denne delen av Trøndelag betydelig mindre sammenlignet med mer kontinentale og tørrere områder, og brannskjøtsel til fordel for insekter bør ikke brukes som et argument for å brenne store arealer med skog. Det kan likevel ikke utelukkes at en del insektsarter vil få et oppsving etter brann, samt at en del arter knyttet til kystlynghei også vil kunne respondere positivt på at det brennes i skog i nærheten. Økt dødvedproduksjon etter brann og langsiktig økt andel kelovirke er også positivt for en rekke furunaturskogsarter innen gruppene lav og sopp, der mange furuskogsarter er tørketålende og brannbegunstigede. Enkelte er også brannavhengige. Som eksempel kan lys brannstubbeklav nevnes, som er en brannavhengig lavart og som har funn i regionen og på sikt kan spre seg inn. Brann og økt dødvedproduksjon vil trolig også begunstige naturskogsarter som tyrikjuke, hornskinn, furuplett og flekkhvitjuke som alle finnes i regionen.

Skogbrann og fremmede bartrær

Som tidligere nevnt finnes det en del områder hvor det er planta fremmede bartrær på Røstøya. Dette er bergfuru, og hvorvidt denne spirer i nysvidde flater på samme måte som en av og til har sett sitkagran gjøre er ikke kjent, men bør følges opp. Det er ikke beskrevet at denne arten skal ha serotine kongler (kongler som sprekker opp ved brann). Imidlertid har den nærstående arte vrifuru slike konger. Det er ikke kjent hvorvidt det innenfor bestandene med bergfuru på Røstøya også kan forekommen enkeltindivider av vrifuru. Ut fra dette bør eventuelle brente områder overvåkes nøye for å avdekke hvilke bartrær som spirer der. En vil også anbefale at en utsetter brenning i områder nær arealer med store plantefelt av fremmede bartrær inntil disse er fjernet.

Figur 4. Oversikt over lyngheier (grå og blå farge), beitemarker og strandenger (skarp rød farge) og områder med biologisk verdifull skog (gjennomsiktig rød farge) som i første rekke uansett bør spares for brenning. Forekomster av fremmede bartrær og norsk gran er markert med svart skravur.

6. Detaljert beskrivelse av naturtypene på lokalitetene

Prosjektet inkluderte kartlegging av Røstøya og omkringliggende holmer etter Miljødirektoratets instruks fra 2020 (Miljødirektoratet, 2020) og etter oppdaterte utkast til faktaark for DN-Håndbok 13 fra 2007 (Direktoratet for Naturforvaltning, 2007). De to systemene har ulike innslagskriterier for utfigurering av naturtyper og ulike verdi/kvalitetsvurdering, se utdyping i Langmo, 2021. Som følge av dette, er det til dels avvik mellom kartlagte lokaliteter innenfor de to systemene, men under følger de lokalitetene med kystlynghei som er beskrevet for Naturbase, samt en beskrivelse av den viktigste lokaliteten med naturbeitemark på Røstøya som også er en svært viktig del av fôrgrunnet. I tillegg inngår en lang rekke mindre naturbeitemarker og strandenger. I og med at lokalitetene allerede er levert Statsforvalteren for innlegging i Naturbase, og lokalitetene kartlagt etter MD-instruks allerede er publisert, følger kun tekstlige lokalitetsbeskrivelser under. I **tabell 1 og kartene på fig. 5-12** ser en hvilke lokaliteter inngår i skjøtselsplanen. En del av disse er kartlagt bare etter MD-instruks. Dette fordi innslagskriteriene for naturtypene er ulike etter de to systemene. For utdyping av temaet, se Langmo (2021).

For å kunne utarbeide skjøtselsplan for utvalgte naturtyper på Røstøya og omkringliggende holmer, og fordi forskriften for utvalgte naturtyper enda ikke er tilpasset kartlegging etter MD-instruks, er lokaliteter med kystlynghei som skal inngå i en skjøtselsplan nødt til å ha en verdivurdering etter DN-Håndboka. Denne løsningen er valgt i samråd med Statsforvalteren i Trøndelag. Lyngheiene på Røstøya ligger som tidligere nevnt spredt, og er en svært viktig del av fôrgrunnet for beitedyra her ute sammen med naturbeitemarker og strandenger. Det er derfor viktig at nes og odder med lyngheier skjøttes uavhengig av tilstand, og at omkringliggende øyer og holmer bør i større grad inkluderes for å øke beitegrunnet. Finansiering til restaurering av lokaliteter med lavere verdi, bør søkes gjennom andre ordninger.

Under er det gitt en sammenstilling av lokaliteter med kystlynghei kartlagt etter MD-instruks, og deres verdi etter DN-Håndbok 13, i den grad de er kartlagt. Også eventuelt navn i Håndbok 13-kartlegginga er oppgitt for de lokalitetene som er kartlagt etter begge systemene. De lokalitetene som ikke er kartlagt etter DN-Håndbok 13 er enten for små/fragmenterte, har kommet for langt i gjengroingsprosessen eller består av bare død røsslyng uten regenerering etter tørken i 2014. For de som enda til en viss grad har restaureringspotensiale, er dette angitt. Resten av lokalitetene kartlagt som kystlynghei etter MD-instruks og som ligger som kystlynghei i Naturbase, vurderer en at er kommet såpass langt i gjengroingsprosessen, at restaurering vil stride mot verneformålet for Røstøya naturreservat.

Videre er det grunn til å merke at en del lokaliteter som etter MD-instruks er egne lokaliteter, etter DH-Håndbok 13 er kartlagt som en del av større sammenhengende lokaliteter. Dette kommer ulike reglene for fragmentering av Naturtyper etter de to instruksene. Se Langmo, 2021 og forklaringa til tabell 1 for utdyping av temaet.

Tabell 1. Sammenstilling av naturtypen kystlynghei kartlagt etter de to instruksene, med verdivurdering etter DN-Håndbok 13 for lokalitetene kartlagt etter MD-instruks. Lokaliteter som regnes som utvalgt naturtype, er merket med fet skrift. Lokalitetene er verdivurdert i tråd med DN-Håndbok 13, og for noen av lokalitetene har en benyttet verdi U, som enten kan bety at lokaliteten er vurdert til å ha for liten verdi til å oppnå C, eller at datagrunnet er for lite til å foreta ei brukbar vurdering. Denne verdien er fulgt av merknad om lokaliteten eventuelt bør restaureres, eller er kommet såpass langt i gjengroingen at den bør regnes som skog, og at restaurering vil stride mot verneformålet på Røstøya. Merk at arealene er forskjellige for noen av lokalitetene

avhengig av instruks. Også dette skyldes i første rekke forskjeller i hva som defineres som kystlynghei etter de to instruksene. Der en i DN-Håndbok 13 i stor grad baserer avgrensning på bruk av faglig skjønn og vurdering av restaureringspotensiale, baserer MD-instruksen seg på hva som er definert som kystlynghei, og som enda ikke har nådd en ettersuksjonstilstand i form av en annen naturtype, i dette tilfellet skog. I tillegg er det også enkelte arealer der det etter DN-Håndbok 13 inngår større andeler av andre naturtyper, som blant annet noe mer vann og noe mer myr, slik tradisjon for avgrensning etter denne håndboka har vært.

ID Lokal HB13- kartleggin g	Områdenavn HB13- kartlegging	Areal (daa)	Verdi DN- Håndbok 13	ID MD-kartlegging	Områdenavn MD- kartlegging	Areal (daa)	Samlet lokalitetskvalite t
152-015	Inngår som en del av Marøya	109,2	B	NINFP2010052873	Ausa	5,4	Moderat kvalitet
152-017	Fårroholmen	11	C	NINFP2010052883	Fårroholmen	11	Moderat kvalitet
152-021	Hamnaholmen	6,9	B	NINFP2010052856	Hamnaholmen	6,9	Moderat kvalitet
152-015	Marøya	109,2 ₁₎	B	NINFP2010052830	Marøya	90,1	Moderat kvalitet
152-009	Røstøya; Litlauskaget 2	37,6 ₂₎	B	NINFP2010052494	Røstøya NV 1	4,4	Lav kvalitet
152-009	Røstøya; Litlauskaget 2	37,6	B	NINFP2010052526	Røstøya NV 2	9,4	Lav kvalitet
152-009	Røstøya; Litlauskaget 2	37,6	B	NINFP2010052535	Røstøya NV 3	7,2	Lav kvalitet
Lokaliteten er for liten til å bli vurdert til C. Den kan sees i sammenheng med resten av kystlyngheiene på Røstøya og restaurering kan vurderes.			U	NINFP2010052513	Røstøya NV 6	4,2	Lav kvalitet
152-026	Røstøya; Stongbugen	22,5	C	NINFP2010052516	Røstøya NV 11	21,7	Lav kvalitet
152-030	Røstøya; Stongsaget	21,2	C	NINFP2010052512	Røstøya NV 12	23	Lav kvalitet
152-031	Røstøya; Røstøyhamna V	16,7	C	NINFP2010052521	Røstøya NV 15	28	Moderat kvalitet
Er ikke å regne som kystlynghei etter DN-Håndbok 13. Ikke prioritert naturtype og ikke inkludert i skjøtselsplan. Gjengrodd med skog.				NINFP2110059062	Røstøya NV 18	29,1	Svært lav kvalitet
Er ikke å regne som kystlynghei etter DN-Håndbok 13. Ikke prioritert naturtype og ikke inkludert i skjøtselsplan. Gjengrodd med skog. Den lar seg svært vanskelig restaurere uten betydelig brannfare for omkringliggende skog.				NINFP2010052829	Røstøya NØ 10	2,3	Moderat kvalitet
Lokaliteten er for gjengrodd til å bli vurdert til C. Den kan sees i sammenheng med resten av kystlyngheiene på Røstøya og restaurering kan vurderes på neon av knausene nærmest sjøen. I de sørlige delene oppe i skråningen vil slik restaurering og eventuell brenning være forbundet med betydelig brannfare for skogen rundt.			U	NINFP2010052850	Røstøya NØ 12	10,5	Moderat kvalitet
152-012	Geitbergbukta	29,5 ₃₎	B	NINFP2010052274	Røstøya SV 2	75,6	Lav kvalitet
Lokaliteten er for liten til å bli vurdert til C. Den kan sees i sammenheng med resten av kystlyngheiene på Røstøya og restaurering kan vurderes. Ligger godt til rette for kontrollert brenning.			U	NINFP2010052292	Røstøya SØ 4	3,2	Lav kvalitet

152-023	Røstøya; Røstøya sørøst 2	30,3	C	NINFP2010052518	Røstøya SØ 7	31,2	Lav kvalitet
Er ikke å regne som kystlynghei etter DN-Håndbok 13. Ikke prioritert naturtype og ikke inkludert i skjøtselsplan. Gjengrodd med skog. Den lar seg svært vanskelig restaurere uten betydelig brannfare for omkringliggende skog.				NINFP2010052497	Røstøya SØ 8	57,5	Lav kvalitet
Er ikke å regne som kystlynghei etter DN-Håndbok 13. Ikke prioritert naturtype og ikke inkludert i skjøtselsplan. Gjengrodd med skog. Den lar seg svært vanskelig restaurere uten betydelig brannfare for omkringliggende skog.				NINFP2010052499	Røstøya SØ 11	14,8	Lav kvalitet
Er ikke å regne som kystlynghei etter DN-Håndbok 13. Ikke prioritert naturtype og ikke inkludert i skjøtselsplan. Gjengrodd med skog. Den lar seg svært vanskelig restaurere uten betydelig brannfare for omkringliggende skog.				NINFP2110059054	Røstøya SØ 20	35,2	Lav kvalitet
152-018	Slåttaholmen	28,1 ₄₎	C	NINFP2010052891	Slåttaholmen 1	3,6	Lav kvalitet
152-018	Slåttaholmen	28,1	C	NINFP2010052889	Slåttaholmen 2	14,5	Lav kvalitet
152-014	Storholmen	10,3	B	NINFP2010052879	Storholmen	4,9	Moderat kvalitet
152-014	Storholmen	10,3₅₎	B	NINFP2010052860	Storholmen V 1	3,6	Moderat kvalitet
152-016	Svelungen	28,6	C	NINFP2010052887	Svelungen	28,6	Moderat kvalitet
<p>1) I lokalitet Marøya inngår flere mindre holmer etter DN-Håndbok 13 enn etter MD-instruksen, der maks bredde for å skille to naturtypelokaliteter er 4 meter. Dette betyr en langt større fragmentering av kartlegginga i områder der naturen har store variasjoner over små avstander.</p> <p>2) Røstøya; Litlaunskaget 2: For å effektivisere kartlegginga og beskrivelser i Naturbase er flere mindre nes med kystlynghei slått sammen til en lokalitet. Disse er skilt av smale myrdrag og strandenger, og henger logisk sammen, men er etter MD-instruksen skilt fra hverandre da avstanden mellom dem er over 4 meter.</p> <p>3) Den store forskjellen i areal skyldes ulik avgrensingsmetodikk da en del arealer øst for naturtypelokaliteten etter NiN fremdeles er å regne som kystlynghei. Etter Håndbok 13 og i tråd med verneformålet for Røstøya er imidlertid dette ikke lenger å regne som kystlynghei.</p> <p>4) Slåttaholmen inneholder arealer med strandeng og naturbeitemark som det etter MD-instruksen er krav om at skal skilles ut og kvalitetsvurdere uavhengig av kystlyngheia de er en del av, da arealene er større enn 250 kvm.</p> <p>5) Storholmen inneholder en del vann da den består av flere mindre arealer med kystlynghei som delvis henger sammen, og som uansett henger sammen som en logisk enhet etter DN-Håndbok 13.</p>							

Røstøya

Reviderte lokaliteter

Nr.: BN00089455 (Røstøya sørøst) - Verdi: A

Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: Svak lågurteng

Hevdstatus: God hevd/noe hardt beita

Areal: 33 daa

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder 14.11.2013, på grunnlag av eget feltarbeid 30.08.2013, sammen med Martin Hanssen og Odd Jarle Sødal. Feltarbeidet ble utført i forbindelse med reinventeringer av utvalgte kulturlandskapslokaliteter på oppdrag for Hemne kommune (akkurat denne lokaliteten ble bare kartlagt fordi det var tid og anledning til det). Lokaliteten utgjør en del av Røstøya naturreservat, som også ligger inne i Naturbase som naturtypelokalitet under kystfuruskog (ID: BN00019700). Avgrenset lokalitet ligger på en del av øya som ikke har kystfuruskogskvaliteter og bør derfor skilles ut fra denne. Lokaliteten er videre reinventert av Solfrid Helene Lien Langmo i forbindelse med naturtypekartlegging på Røstøya 28.09.2020. Avgrensning og beskrivelse er noe oppdatert i tråd med nyeste faktaark for naturbeitemark fra 2015. Supplerende liste med artsfunn er lagt inn.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på Røstøya, ei halvstor øy i Tannundet nord for Hellandsjøen og på sørsiden av Trondheimsleia. Den omfatter noen engpartier på løsmasser nesten ytterst på en smal tange av øya mot sørøst. Avgrenset lokalitet grenser nokså skarpt mot sjøen og småskog/hei på de fleste kanter, men rydding av kratt og fjerning av plantefelt har gitt en uklar grense i vest (dvs her vil antagelig lokaliteten gradvis kunne utvides). Berggrunnen består av gneis og er i utgangspunktet trolig ganske kalkfattig, men det er her trolig lokalt grunnlag for litt rikere vegetasjon som følge av skjellsandpåvirkning. Marka virker overveiende veldrenert og trolig er det litt løsmasser her (morene?).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Avgrenset lokalitet har trolig for det meste svak lågurteng (T4-2) (gulaks-engkveineng), men med overgang mot ryer (T4-1) i kantsoner og mot rikere lågurteng ned mot stranda (T4-3). I tillegg små areal med strandeng (S7). Anslått fordeling er 6:1:2:1. Det er tydelig snakk om naturbeitemark, selv om det for lang tid tilbake nok også har vært slått deler av området.

Artsmangfold

Kunnskapen baserer seg bare på et kort besøk og her er det nok mer å finne. Karplantefloraen virker ikke særlig artsrik, men omfatter flere typiske, lite krevende naturengplanter som tepperot, gulaks, blåklokke, smalkjempe, finnskjegg, legeveronika og geitsvingel. Strandengfloraen er ikke spesielt undersøkt, men virker ikke særlig artsrik. Høsten var for tørr til at det ble optimale forhold for beitemarksopp, men likevel ble et 10-talls arter funnet; rødgul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, gul småfingersopp, blåtannet rødspore, Entoloma xanthochroom, engvokssopp, honningvokssopp, kjeglevokssopp, brunfnokket vokssopp og seig vokssopp. Potensialet for flere beitemarksopp, også rødlistede og kanskje truede arter, er høyt. Supplement 2020: Det er grunn til å trekke frem registrering av gulfovokssopp (NT), i tillegg til en del av de nevnte soppartene. Flere ubestemte arter av jordtungler ble også registrert i tillegg til karplanter som prestekrage og harerug.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lokaliteten blir beitet av sau (villsau) og beitetrykket virker godt. Det har vært bosetning her tidligere, men bare gamle rydningsrøyser og de åpne engene vitner om det nå. Engene virker helt ugjødslet. Det har vært utført litt rydding busker og kratt i nyere tid. Supplement 2020: Beitetrykket fremstod som noe høyt.

Fremmede arter

Det har tidligere stått et lite plantefelt med sitkagran inntil lokaliteten i vestkant, men dette ble i sin helhet nylig fjernet (og baret brent opp). Det har vært en del oppslag av unge sitkagranplanter i etterkant, men disse har systematisk blitt luket ut og få slike ser ut til å ha kommet opp i år (knappt noen ble sett ved befaringen). Supplement 2020: Småplanter av sitkagran ble ikke observert her.

Del av helhetlig landskap

Sauene beiter på hele Røstøya og det finnes også så vidt andre flekker med eng her, men ikke mye. Ellers er det lite av artsrike, velhevdete kulturmarksenger som er kjent fra distriktet, men litt mer oppgjødslede enger i god hevd finnes på Magerøya litt mot øst

Skjøtsel og hensyn

Naturverdiene er avhengig av et fortsatt godt beitetrykk og at engene ikke gjødsles. Det vil også være behov for litt rydding av kratt og busker, særlig i kantsoner, år om annet, men behovet virker ikke akutt. Lokalt har det dannet seg tette bestand av einstape, noe som bør ryddes vekk manuelt.

Verdibegrunnelse

Lokaliteten får høy verdi på areal (33 daa), høy verdi på tilstand og ut fra potensial middels verdi på habitatspesialister og rødlistearter. Størrelse, tilstand og hevd tilsier samlet sett verdi svært viktig - A. Dette opprettholdes, om enn under litt tvil siden arts mangfoldet er ufullstendig dokumentert. Supplement fra 2020: Verdivurdering videreføres i første rekke på bakgrunn av dokumenterte og potensielle forekomster for beitemarksopp.

Nye lokaliteter

Nr.: 152-009 (Røstøya; Litlaunskaget 2) - Verdi: B

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig tørrhei

Hevdstatus: Svak hevd

Areal: 37,6 daa

Innledning Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 12.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 28.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten var tidligere en del av BN00019700 Røstøya naturreservat, en lokalitet med gammel kystfuruskog som inkluderte nesten hele Røstøya, lagt inn i Naturbase av Henriksen (2002) i forbindelse med naturtypekartlegging i Hemne kommune. Denne er nå foreslått slettet fra Naturbase og øya er som en følge av dette kartlagt på nytt. Røstøya er tidligere undersøkt en rekke ganger, og første gang allerede i 1975 (Suul, 1975). Videre er den undersøkt i forbindelse med generalplanarbeidet i Hemne Aune (1976) i. Seinere er den også undersøkt i forbindelse med planer om ilandføring av gass fra Haltenbanken (Fremstad & Holten, 1988), og i forbindelse med verneprosessen (Angell-Petersen, 1988 og Korsmo et al., 1999). Hele øya er i tidligere (2011) basiskartlagt gjennom ordningen for basiskartlegging i verneområder. Et mindre utvalgt område er også undersøkt i forbindelse med miljøovervåkning på Tjeldbergodden (Pedersen & Aarrestad, 2012), samt at lavfloraen på deler av øya er undersøkt i 1994 (Basert på registreringer i Artskart av Holien). Beskrivelse og verdsetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. En lang rekke eldre registreringer fra flere artsgrupper ligger i Artskart fra Røstøya, men ingen innenfor den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter et av flere spredte partier med kystlynghei på Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Disse er for det meste avgrenset av furuskog og mer gjengrodd heier. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Tvers over sentrale deler av Røstøya går også smale bånd av kalkspatmarmor og glimmerskifer, noe som ikke kommer til uttrykk her. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig tørrhei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghieiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklukke, finnskjegg og tepperot forekommer. Knyttet til slike flekker ble det registrert grasmarkssopp som bleiktuppa småkøllesopp og seig vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghieiene på Røstøya ligger spredt på odder og nes, har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Spor etter sauebeiting på røsslyngen forekommer.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghieiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egne for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår middels vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, men at den nå er i bruk, har brukbart beitetrykk, inkludert beitespor på røsslyngen. Den har også en del mer ung lyng enn en del av de andre nesene i nærheten. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Viktig – B. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-012 (Røstøya; Geitbergbukta) - Verdi: B

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig fukthei

Hevdstatus: Svak hevd

Areal: 29,6 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 12.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 28.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten var tidligere en del av BN00019700 Røstøya naturreservat, en lokalitet med gammel kystfuruskog som inkluderte nesten hele Røstøya, lagt inn i Naturbase av Henriksen (2002) i forbindelse med naturtypekartlegging i Hemne kommune. Denne er nå foreslått slettet fra Naturbase og øya er som en følge av dette kartlagt på nytt. Røstøya er tidligere undersøkt en rekke ganger, og første gang allerede i 1975 (Sul, 1975). Videre er den undersøkt i forbindelse med generalplanarbeidet i Hemne Aune (1976) i. Seinere er den også undersøkt i forbindelse med planer om ilandføring av gass fra Haltenbanken (Fremstad & Holten, 1988), og i forbindelse med verneprosessen (Angell-Petersen, 1988 og Korsmo et al., 1999). Hele øya er i tidligere (2011) basiskartlagt gjennom ordningen for basiskartlegging i verneområder. Et mindre utvalgt område er også undersøkt i forbindelse med miljøovervåkning på Tjeldbergodden (Pedersen & Aarrestad, 2012), samt at lavfloraen på deler av øya er undersøkt i 1994 (Basert på registreringer i Artskart av Holien). Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. En lang rekke eldre registreringer fra flere artsgrupper ligger i Artskart fra Røstøya, men ingen innenfor den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter et av flere spredte partier med kystlynghei på Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Disse er for det meste avgrenset av furuskog og mer gjengrode heier. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Tvers over sentrale deler av Røstøya går også smale bånd av kalkspatmarmor og glimmerskifer, noe som ikke kommer til uttrykk her. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig tørrhei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lyngheiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer. Knyttet til slike flekker ble det registrert grasmarkssopp som bleiktuppa småkøllesopp og seig vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghieiene på Røstøya ligger spredt på odder og nes, har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Spor etter sauebeiting på røsslyngen forekommer.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Lynghieiene på

Verdibegrunnelse: Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår middels vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, men at den nå er i bruk, har brukbart beitetrykk, inkludert beitespor på røsslyngen. Den har også en del mer ung lyng enn en del av de andre nesene i nærheten. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Viktig – B. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-023 (Røstøya; Røstøya sørøst 2) - Verdi: C

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig tørrhei

Hevdstatus: Svak hevd

Areal: 30,4 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 12.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 28.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten var tidligere en del av BN00019700 Røstøya naturreservat, en lokalitet med gammel kystfuruskog som inkluderte nesten hele Røstøya, lagt inn i Naturbase av Henriksen (2002) i forbindelse med naturtypekartlegging i Hemne kommune. Denne er nå foreslått slettet fra Naturbase og øya er som en følge av dette kartlagt på nytt. Røstøya er tidligere undersøkt en rekke ganger, og første gang allerede i 1975 (Sul, 1975). Videre er den undersøkt i forbindelse med generalplanarbeidet i Hemne Aune (1976) i. Seinere er den også undersøkt i forbindelse med planer om ilandføring av gass fra Haltenbanken (Fremstad & Holten, 1988), og i forbindelse med verneprosessen (Angell-Petersen, 1988 og Korsmo et al., 1999). Hele øya er i tidligere (2011) basiskartlagt gjennom ordningen for basiskartlegging i verneområder. Et mindre utvalgt område er også undersøkt i forbindelse med miljøovervåkning på Tjeldbergodden (Pedersen & Aarrestad, 2012), samt at lavfloraen på deler av øya er undersøkt i 1994 (Basert på registreringer i Artskart av Holien). Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. En lang rekke eldre registreringer fra flere artsgrupper ligger i Artskart fra Røstøya, men ingen innenfor den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter et av flere spredte partier med kystlynghei på Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Disse er for det meste avgrenset av furuskog og mer gjengrodde heier. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Tvers over sentrale deler av Røstøya går også smale bånd av kalkspatmarmor og glimmerskifer, noe som ikke kommer til uttrykk her. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig tørrhei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghieiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registrert. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghieiene på Røstøya ligger spredt på odder og nes, har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Spor etter sauebeiting på røsslyngen forekommer.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghieiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår lav vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, og lyngen som er i live er gammel og forveda. Beitet er nå gjenopptatt og beitetrykket er høyt, men mye av lyngen er død etter tørke i 2014, og regenereringen går sakte på grunn av det harde beitet. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Lokalt viktig – C. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-026 (Røstøya; Stongbugen) - Verdi: C

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig tørrhei

Hevdstatus: Svak hevd

Areal: 22,5 daa

Innledning Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 12.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 28.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten var tidligere en del av BN00019700 Røstøya naturreservat, en lokalitet med gammel kystfuruskog som inkluderte nesten hele Røstøya, lagt inn i Naturbase av Henriksen (2002) i forbindelse med naturtypekartlegging i Hemne kommune. Denne er nå foreslått slettet fra Naturbase og øya er som en følge av dette kartlagt på nytt. Røstøya er tidligere undersøkt en rekke ganger, og første gang allerede i 1975 (Suul, 1975). Videre er den undersøkt i forbindelse med generalplanarbeidet i Hemne Aune (1976). Seinere er den også undersøkt i forbindelse med planer om ilandføring av gass fra Haltenbanken (Fremstad & Holten, 1988), og i forbindelse med verneprosessen (Angell-Petersen, 1988 og Korsmo et al., 1999). Hele øya er i tidligere (2011) basiskartlagt gjennom ordningen for basiskartlegging i verneområder. Et mindre utvalgt område er også undersøkt i forbindelse med miljøovervåkning på Tjeldbergodden (Pedersen & Aarrestad, 2012), samt at lavfloraen på deler av øya er undersøkt i 1994 (Basert på registreringer i Artskart av Holien). Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. En lang rekke eldre registreringer fra flere artsgrupper ligger i Artskart fra Røstøya, men ingen innenfor den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på

GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter et av flere spredte partier med kystlynghei på Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Disse er for det meste avgrenset av furuskog og mer gjengrodde heier. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Tvers over sentrale deler av Røstøya går også smale bånd av kalkspatmarmor og glimmerskifer, noe som ikke kommer til uttrykk her. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig tørrhei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lyngheiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer. Knyttet til slike flekker ble det registrert grasmarkssopp som bleiktuppa småkøllesopp og seig vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lyngheiene på Røstøya ligger spredt på odder og nes, har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Spor etter sauebeiting på røsslyngen forekommer.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lyngheiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår lav vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, men at den nå er i bruk, har brukbart beitetrykk, inkludert beitespor på røsslyngen. Stort sett all lyngen er likevel gammel og forveda. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Lokalt viktig – C. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-030 (Røstøya; Stongsaget) - Verdi: C

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig fukthei

Hevdstatus: Svak hevd

Areal: 21,3 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 12.02.2021, basert på eget feltarbeid

utført 28.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten var tidligere en del av BN00019700 Røstøya naturreservat, en lokalitet med gammel kystfuruskog som inkluderte nesten hele Røstøya, lagt inn i Naturbase av Henriksen (2002) i forbindelse med naturtypekartlegging i Hemne kommune. Denne er nå foreslått slettet fra Naturbase og øya er som en følge av dette kartlagt på nytt. Røstøya er tidligere undersøkt en rekke ganger, og første gang allerede i 1975 (Sul, 1975). Videre er den undersøkt i forbindelse med generalplanarbeidet i Hemne Aune (1976) i. Seinere er den også undersøkt i forbindelse med planer om ilandføring av gass fra Haltenbanken (Fremstad & Holten, 1988), og i forbindelse med verneprosessen (Angell-Petersen, 1988 og Korsmo et al., 1999). Hele øya er i tidligere (2011) basiskartlagt gjennom ordningen for basiskartlegging i verneområder. Et mindre utvalgt område er også undersøkt i forbindelse med miljøovervåkning på Tjeldbergodden (Pedersen & Aarrestad, 2012), samt at lavfloraen på deler av øya er undersøkt i 1994 (Basert på registreringer i Artskart av Holien). Beskrivelse og verdsetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. En lang rekke eldre registreringer fra flere artsgrupper ligger i Artskart fra Røstøya, men ingen innenfor den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter et av flere spredte partier med kystlynghei på Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Disse er for det meste avgrenset av furuskog og mer gjengrodd heier. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Tvers over sentrale deler av Røstøya går også smale bånd av kalkspatmarmor og glimmerskifer, noe som ikke kommer til uttrykk her. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig fukthei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokalteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklukke, finnskjegg og tepperot forekommer.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghiene på Røstøya ligger spredt på odder og nes, har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Spor etter sauebeiting på røsslyngen forekommer.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras eigna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår lav vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med trær og einer

trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, men at den nå er i bruk, har brukbart beitetrykk, inkludert beitespor på røsslyngen. Stort sett all lyngen er likevel gammel og forveda. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Lokalt viktig – C. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-031 (Røstøya; Røstøyhamna V) - Verdi: C

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig fukthei

Hevdstatus: Svak hevd

Areal: 16,7 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 12.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 28.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten var tidligere en del av BN00019700 Røstøya naturreservat, en lokalitet med gammel kystfuruskog som inkluderte nesten hele Røstøya, lagt inn i Naturbase av Henriksen (2002) i forbindelse med naturtypekartlegging i Hemne kommune. Denne er nå foreslått slettet fra Naturbase og øya er som en følge av dette kartlagt på nytt. Røstøya er tidligere undersøkt en rekke ganger, og første gang allerede i 1975 (Sul, 1975). Videre er den undersøkt i forbindelse med generalplanarbeidet i Hemne Aune (1976) i. Seinere er den også undersøkt i forbindelse med planer om ilandføring av gass fra Haltenbanken (Fremstad & Holten, 1988), og i forbindelse med verneprosessen (Angell-Petersen, 1988 og Korsmo et al., 1999). Hele øya er i tidligere (2011) basiskartlagt gjennom ordningen for basiskartlegging i verneområder. Et mindre utvalgt område er også undersøkt i forbindelse med miljøovervåking på Tjeldbergodden (Pedersen & Aarrestad, 2012), samt at lavfloraen på deler av øya er undersøkt i 1994 (Basert på registreringer i Artskart av Holien). Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. En lang rekke eldre registreringer fra flere artsgrupper ligger i Artskart fra Røstøya, men ingen innenfor den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter et av flere spredte partier med kystlynghei på Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Disse er for det meste avgrenset av furuskog og mer gjengrodde heier. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Tvers over sentrale deler av Røstøya går også smale bånd av kalkspatmarmor og glimmerskifer, noe som ikke kommer til uttrykk her. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig fukthei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghieiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghieiene på Røstøya ligger spredt på odder og nes, har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Spor etter sauebeiting på røsslyngen forekommer.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lyngheiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår lav til middels vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, men at den nå er i bruk, har brukbart beitetrykk, inkludert beitespor på røsslyngen. Stort sett all lyngen er likevel gammel og forveda med unntak av ute på knausen sentralt i lokaliteten. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Lokalt viktig – C. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt, samt at den har et mindre parti med ung lyng. Det er således en sterk C-verdi.

Holmer rundt Røstøya

Nr.: 152-014 (Storholmen) - Verdi: B

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig fukthei

Hevdstatus: Ingen hevd

Areal: 10,3 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 16.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 29.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten later ikke til å ha vært undersøkt tidligere. Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. Det ligger ingen registreringer i Artskart fra den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter Storholmen og flere andre mindre holmer like ved Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig fukthei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lyngheiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghiene på holmene rundt Røstøya har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredd. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Også nyere tjukke mosematter forekommer og vitner om opphør av tidligere bruk.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår middels vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her. Den har også en del mer ung lyng enn en del av de andre nesene og holmene i nærheten. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Viktig – B. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-015 (Marøya) - Verdi: B

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig fukthei

Hevdstatus: Svak hevd

Areal: 109,2 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 16.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 29.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten later ikke til å ha vært undersøkt tidligere. Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. Det ligger ingen registreringer i Artskart fra den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter Marøya og en tilgrensende holme like ved Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig fukthei. I tillegg forekommer partier med fattig tørrhei på enkelte knauser. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokalteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På

enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklukke, finnskjegg og tepperot forekommer. Knyttet til slike flekker ble det registrert grasmarkssopp som bleiktuppa småkøllesopp og seig vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghiene på holmene rundt Røstøya har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Også nyere tjukke mosematter forekommer og vitner om opphør av tidligere bruk. Marøya er igjen beita de siste årene, men gjengroingspreget er likevel fremdeles tydelig, og beitetrykket er best synlig i strandnære grasdominerte områder.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten middels vekt for areal da lokaliteten består av rundt 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår middels vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, men at den nå er i bruk, har brukbart beitetrykk, inkludert beitespor på røsslyngen. Den har også en del mer ung lyng enn en del av de andre nesene i nærheten. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Viktig – B. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-016 (Svelungen) - Verdi: C

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig fukthei

Hevdstatus: Ingen hevd

Areal: 31,3 daa

Innledning Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 16.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 30.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten later ikke til å ha vært undersøkt tidligere. Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. Det ligger ingen registreringer i Artskart fra den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter Svelungen like øst for Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig fukthei med innslag av tørrhei i sørvendt partier. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har

vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghieiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghieiene på holmene rundt Røstøya har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Også nyere tjukke mosematter forekommer og vitner om opphør av tidligere bruk.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghieiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår lav vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, og at all lynngen er gammel og forveda. Opphoping av tykke mosematter er med å forsterke inntrykket av at området ikke har vært i bruk på en stund. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Lokalt viktig – C. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-017 (Fårroholmen) - Verdi: C

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig tørrhei

Hevdstatus: Ingen hevd

Areal: 11 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 16.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 30.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten later ikke til å ha vært undersøkt tidligere. Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. Det ligger ingen registreringer i Artskart fra den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter Fårroholmen like øst for Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig tørrhei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registrert. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer. Knyttet til slike flekker ble det registrert grasmarkssopp som bleiktuppa småkøllesopp og seig vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghiene på holmene rundt Røstøya har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Også nyere tjukke mosematter forekommer og vitner om opphør av tidligere bruk.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras eigna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår lav vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, og at all lyngen er gammel og forveda. Opphopping av tykke mosematter er med å forsterke inntrykket av at området ikke har vært i bruk på en stund. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Lokalt viktig – C. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-018 (Slåttaholmen) - Verdi: C

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig fukthei

Hevdstatus: Ingen hevd

Areal: 28,2 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 16.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 30.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten later ikke til å ha vært undersøkt tidligere. Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. Det ligger ingen registreringer i Artskart fra den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter Slåttaholmen like øst for Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig fukthei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokaliteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registrert. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer. Knyttet til slike flekker ble det registrert grasmarkssopp som bleiktuppa småkøllesopp og seig vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghiene på holmene rundt Røstøya har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Også nyere tjukke mosematter forekommer og vitner om opphør av tidligere bruk. Ut fra navnet kan det være grunn til å tro at denne øya tidligere har vært mer grasdominert.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår lav vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her, og at all lyngen er gammel og forveda. Opphoping av tykke mosematter er med å forsterke inntrykket av at området ikke har vært i bruk på en stund. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Lokalt viktig – C. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Nr.: 152-021 (Hamnaholman) - Verdi: B

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fattig fukthei

Hevdstatus: Ingen hevd

Areal: 7 daa

Innledning

Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 16.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 29.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten later ikke til å ha vært undersøkt tidligere.

Beskrivelse og verdisetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2014/2015, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. Det ligger ingen registreringer i Artskart fra den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten omfatter Hamnaholmen like nord for Røstøya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Løsmassene er dominert av tynt humusdekke over berggrunnen (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten er registrert som kystlynghei av utformingen fattig fukthei. Etter NiN 2.1 er lokaliteten å regne som kalkfattige kystlyngheier (T34-C-2) Kystlynghei er regnet som sterkt trua (EN) på rødlista for naturtyper fra 2018. Lokalteter vurdert som Svært viktig A eller Viktig B etter DN-Håndbok 13, er også å regne som utvalgt naturtype etter Naturmangfoldloven. Det er usikkert om heiene i dette området har vært brent i utstrakt grad, og bare områder med restaureringspotensiale som kystlynghei, og som ved brenning vil være med å øke mangfoldet i området, er derfor valgt registrert som denne naturtypen.

Artsmangfold

Lynghiene i dette området er overveiende fattige, med dominans av røsslyng i tillegg til spredte partier med einer og noe ung furu. I tillegg ble arter som småbjørneskjegg, tyttebær, blokkebær, krekling og melbær registret. På enkelte knauser inngår gråmoser og reinlav. Ned mot sjøen forekommer spredte fragmenter av strandeng med arter som saltsiv, strandkjempe og fjærekoll. Spredte grasflekker dominert av engkvein, gulaks, blåklokke, finnskjegg og tepperot forekommer.

Bruk, tilstand og påvirkning

Lynghiene på holmene rundt Røstøya har overveiende gammel og grov lyng, til dels er denne også død av tørken i 2014. I disse partiene spirer ung lyng svært spredt. En del gjengroing med ung furu og einer forekommer. Også nyere tjukke mosematter forekommer og vitner om opphør av tidligere bruk.

Fremmede arter

Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en av mange små kystlyngheier på Røstøya og de omkringliggende holmene. Naturtypen har ellers få registreringer i kommunen, men er vanligere i nabokommunen Hitra.

Skjøtsel og hensyn

Særlig de sørlige delene av Røstøya har generelt høyt beitetrykk inkludert spor etter beite også på røsslyngen i lynghiene. For å øke beitearealet på øya og omkringliggende holmer, er det en fordel om disse sees i sammenheng, og som ett felles beiteområde selv om dette betyr en del flytting av dyr mellom ulike holmer. For særlig de aller minste holmene vil tilgang på vatn være begrensende i forhold til helårsbeite, og det er viktig at god dyrevelferd sikres ved beiting av småholmene. Det vil være en fordel om egnede arealer både på Røstøya og holmene rundt skjøttes som kystlynghei med brenning av gammel lyng og rydding av einer og ungfuru. Det er viktig at slik skjøtsel på selve Røstøya ikke kommer i konflikt med verneformålet. Det bør legges opp til en rullering av brenninga slik at en sikrer at en til en hver tid har tilgang på røsslyng i ulike aldersfaser. Brenninga vil også øke tilgangen på arealer med gras egna for sommerbeite, men beitetrykket på nybrente arealer må overvåkes med tanke på beitetrykket.

Verdibegrunnelse

Etter faktaark for kystlynghei fra juli 2015 oppnår lokaliteten lav vekt for areal da lokaliteten består av under 100 daa fattige kystlyngheier. Den oppnår middels vekt på tilstand ut fra at enkelte partier er i gjengroing med spredte trær og einer trær, samtidig som det har vært et lengre opphold i beitebruken her. Den har også en del mer ung lyng enn en del av de andre nesene og holmene i nærheten. Den oppnår høy vekt på påvirkning da fremmedarter ikke er registrert. Til sist oppnår den lav vekt på rødlistearter ut fra at slike er ikke er påvist her. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien: Viktig – B. Verdien styrkes noe av at lokaliteten ligger i et landskap med flere lignende områder med kystlynghei, og styrkes ytterligere om heiene på Røstøya sees i sammenheng med holmene rundt.

Soløya

Nr.: 152-013 (Soløya) - Verdi: B

Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: Fattig beiteeng

Hevdstatus: Ingen hevd

Areal: 55,1 daa
Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus 16.02.2021, basert på eget feltarbeid utført 29.09.2020. Undersøkelsen er gjort på oppdrag for Heim kommune i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging på utvalgte øyer nord i kommunen. Lokaliteten består av et fuglereservat (naturreservat), og har derfor en lang rekke fugleregistreringer fra tidligere. Hele øya er i tidligere (2011) basiskartlagt gjennom ordningen for basiskartlegging i verneområder (Johansen et.al., 2011). Den er også undersøkt i forbindelse med verneprosessen (Bangjord & Ekker, 1992). Beskrivelse og verdsetting følger reviderte faktaark fra DN-håndbok 13 fra 2018, samt at også terminologi etter NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et.al. 2017) er inkludert. Rødlistestatus for arter følger norsk rødliste fra 2015 (Hilmo & Henriksen, 2015), og rødlistestatus for naturtyper følger rødliste for naturtyper fra 2018. Det ligger ingen registreringer i Artskart fra den aktuelle lokaliteten. Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 20 meter.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter det aller meste av Soløya i Heim kommune ytterst i Hemnefjorden. Berggrunnen i området er overveiende fattig og dominert av gneiser, men disse har delvis innslag av blant annet hornblende og glimmer. Løsmassene er dominert av strandavsetninger (Kilde: NGU). Moen (1998) plasserer lokaliteten i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er registrert som naturbeitemark av utforming intermedier eng med klart hevdpreg (T34-4) basert på NiN 2.1. I øst finnes også mindre innslag av semi-naturlig våteng (V10). Naturbeitemark er en del av vurderingsenheten semi-naturlig eng, som er regnet som sårbar (VU) på rødlista for naturtyper fra 2018, mens semi-naturlig våteng har status som datamangel (DD) på samme liste.

Artsmangfold: Enga er dominert av vidt utbredte og lite krevende naturengplanter som tepperot, gulaks, blåklokke, smalkjempe, finnskjegg, legeveronika og geitsvingel. I tillegg forekommer noe lyng på enkelte høyder. Partivis stort oppslag av storfrytle og krattlodnegras. Ned mot sjøen finnes innslag av strandengarter og arter knyttet til fuktigere entyper. Av grasmarkssopp ble seig vokssopp og bleiktuppa småkøllesopp registrert. Potensialet for ytterligere arter av beitemarksopp inkludert enkelte sjeldne/rødlista arter vurderes å være brukbart.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gammel naturbeitemark som ikke er i bruk, og som i dag gror til med lyng, storfrytle og englodnegras. En kan ikke utelukke at øya tidligere har vært slått. Bangjord & Ekker (1992) omtaler at øya på tidlig 90-tall var i bruk som sauebeite. Verneforskriften åpner også for videre beiting, men gir Miljødirektoratet hjemmel til å regulere beitetrykket.

Fremmede arter. Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere naturbeitemarker på holmene rundt Røstøya. Denne er imidlertid særlig stor og velutvikla sammenligna med mange av de andre her ute.

Skjøtsel og hensyn: Beite bør gjenopptas på øya med moderat beitetrykk for å hindre gjengroing, samtidig som det bør gjennomføres på en måte som sikrer bestandene av hekkende sjøfugl. Øya bør sees i sammenheng med og som en del av beiteområdene.

Verdibegrunnelse: Etter faktaark for naturbeitemark fra april 2018 oppnår lokaliteten høy vekt for parameteren areal (ca. 55 daa), middels til lav vekt for arts mangfold da få kjennetegnende arter ble registrert, men den har brukbart potensiale for beitemarksopp inkludert sjeldne og rødlista arter. Videre oppnår den middels vekt på tilstand og påvirkning da den ikke er i bruk, men har svært tydelige spor etter tidligere beiting, er uten tråkkskader og spor etter gjødsling. At den ligger i et landskap med flere kulturmarkselementer, er med å trekke opp. Verdien vurderes amlet sett til Viktig – B. Denne er noe svak, men kan økes ved påvisning av rødlistede arter eller gjenopptakelse av skjøtsel.

7. Kilder

Angell-Petersen, I. 1988. Inventering av verneverdig barskog i Sør-Trøndelag. Økoforsk rapport 1988:8. 235 s.

Artsdatabanken & GBIF Norge, 2020. Artskart, internettportal for artssøk. Hentet 28.01.2021 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Artsdatabanken.2020a. Fremmedartslista 2018. Hentet 28.01.2021 fra <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>

Artsdatabanken. 2020b. Norsk rødliste for naturtyper 2018. Hentet 28.01.2021 fra <https://www.artsdatabanken.no/rodlisdefornaturtyper>

Aune, E.I. 1976. Botaniske undersøkingar i samband med generalplanarbeidet i Hemne kommune Sør-Trøndelag DKNVS-museet, rapport botanisk serie 1976 – 1.

Bangjord, G. & Ekker, A. T. 1992. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Utkast til verneplan for sjøfugl i Sør-Trøndelag fylke. Rapport nr. 5 - 1992. 72 s

Direktoratet for naturforvaltning 1999. Kartlegging av naturtyper -Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13 2.utgave 2006 (oppdatert 2007)

Fremstad, E. & Holten, J.I. 1988. Transportsystem for Haltenbanken. Botanisk befaring av aktuelle ilandføringssteder. NINA oppdragsmelding 1: 1-51

Gaarder, G. & Vatne, S. 2014. Kulturlandskapskartlegginger i Hemne, Meldal og Orkdal kommuner. Miljøfaglig Utredning rapport 2014-1: 1-28 + vedlegg. ISBN 978-82-8138-687-7

Gjershaug, J.O., Aarrestad, P.A., Westergaard, K.B. & Myklebost, H.E., 2011. Kartlegging av fem verneområder i Sør-Trøndelag etter NiN-systemet. NINA Notat 14.12.2011. Upubl.

Hallan, N. 1959. Hemneboka. Ei bygdebok for Hemne Prestegjeld (herada Heim, Hemne, Snillfjord og Vinke). Første halvband. Bygdesoga fram til år 1700. Hentet 28. 01.2021 i Nasjonalbiblioteket: https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2012011908082?

Henriksen, G. 2002. Naturtyper og viltområder i Hemne kommune. Origo miljø AS. Rapport nr. 03/02-16

Historiske flybilder. Lest fra <https://kart.finn.no/> 28.01.2021.

Kristiansen, M.E.V., 1994. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap, Sør-Trøndelag fylke. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvern avdelingen. Rapport Nr. 6 - 1994

Korsmo, H., Angell-Petersen, Bergmann, H.H. & Moe, B. 1999. Verneplan for barskog. Regionrapport for Midt-Norge. NINA Utredning 6: 1-99

Langmo, S. H. L. 2021. Kartlegging av naturtyper på Røstøya, Stamnesøya, Ytterøya og Soløya, Heim kommune. Fokus på skjøtselsbetinga naturtyper og fremmedarter. BioFokus-rapport 2021-5. Stiftelsen BioFokus. Oslo

Liavik, K. 1996. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Sør-Trøndelag - sluttrapport for Sør-Trøndelag. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. Rapport Nr. 5 - 1996

Miljødirektoratet. 2020a. Kartleggingsinstruks - Kartlegging av Naturtyper etter NiN2 i 2020. Veileder. M-1621.

Miljødirektoratet. 2020b. Naturbase. Faktaark for naturtypelokaliteter. Hentet 10.02.2021 fra <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Miljødirektoratet. 2015. Veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann. Utkast til faktaark 2015 - Kulturmark Versjon 7. august 2015

Moen, A., 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss, 199 s.

Norges geologiske undersøkelse. 2021a. Berggrunnskart N250. Hentet 28.01.2021 fra <https://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Norges geologiske undersøkelse. 2021b. Løsmassekart - Nasjonal løsmasedatabase. Hentet 28.01.2021 fra <http://geo.ngu.no/kart/losmasse/>

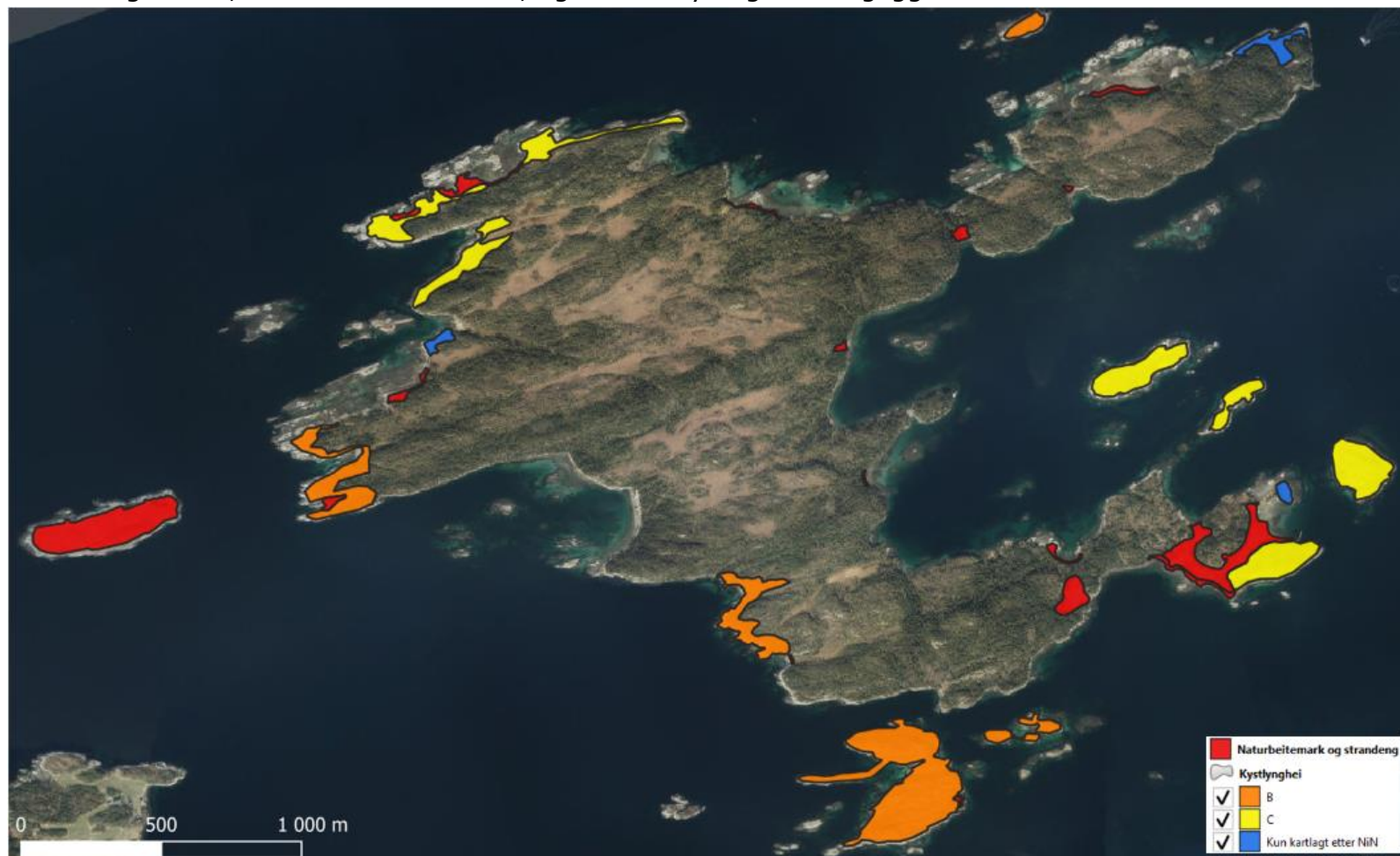
Parelius, N. 1959. En slektskrets omkring gjestgiver- og handelsstedet Magerøy i Hemne : Parelius - Hals - Strøm. Særtr. av: Norsk slektshistorisk tidsskrift. B. 17 Elektronisk reproduksjon [Norge] Nasjonalbiblioteket Digital 2016-11-03. Hentet 28. 01.2021 i Nasjonalbiblioteket https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2016060208023?

Pedersen, B. & Aarrestad, P.A. 2012. Program for miljøovervåking Tjeldbergodden. Overvåking av jord, vegetasjon og epifytter 2011. - NINA Rapport 861. 113 s.

8. Ortofoto/kart

Fig. 5. Oversiktskart

Under følger kart, først et oversiktskart, og så Røstøya og omkringliggende holmer fra sør mot nord.

Figur 5. Kart med oversikt over kystlynghei, naturbeitemarker og strandenger på Røstøya og omkringliggende holmer. Kartet er i stor grad basert på kartlegging etter DN-Håndbok 13, men også de lokalitetene med verdi U i tabell 3 er inkludert, da disse har et visst restaureringspotensi ale. For strandeng og naturbeitemark er alle lokaliteter tatt med uavhengig av system. Kystlyngheier markert med hvite prikker, er de som er å regne som utvalgte naturtyper. For detaljer omkring registreringer av kystlynghei, vises det til vedlagte skjøtselsplan.

Kart over skjøtelsssoner

På de neste sidene (fig. 5-12) vises kart over skjøtelsssoner i målestokk 1:5000 for ulike deler av Røstøya og holmene rundt. I tillegg vises kart over Soløya i fig 13.

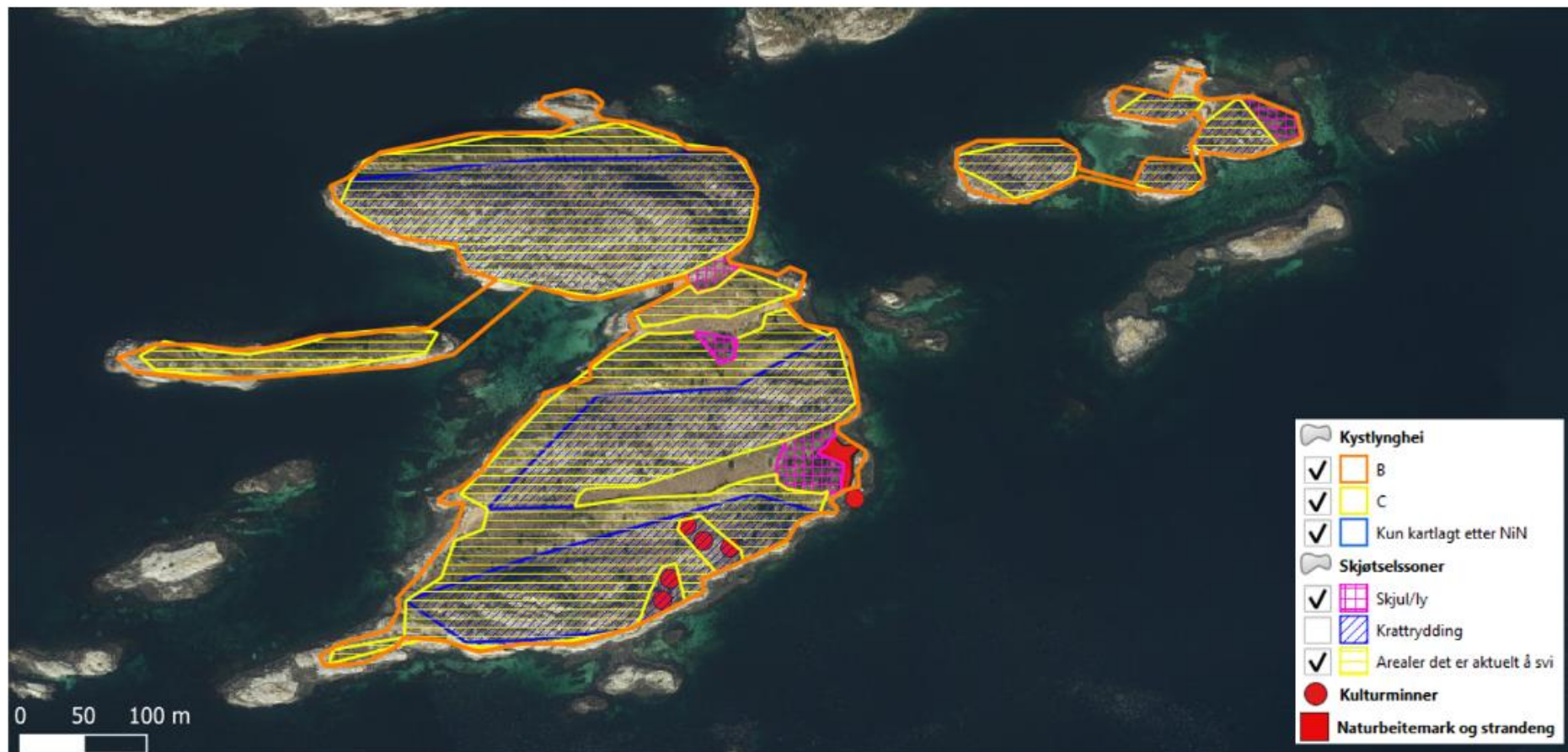
På kartet inngår oversikt over områder med **skjul og ly markert med rosa skravur**, områder der det bør **ryddes kratt og ungskog markert med blå skravur**. Der det er relevant, er også forekomster av fremmede bartrær inkludert og markert med **svart skravur**. Arealer der det forekommer fremmedarter nær lokaliteter med kystlynghei, er markert med **svart** skravur.

Aktuell trase for gjerde for å stenge av den sørøstligste delen av Røstøya er markert med **svart linje**. Her går det allerede et gjerde, men det må oppgraderes om det skal holde sauene ute over lengre tid.

Arealer som er regnet som svibare er markert med **gul skravur**. De arealene som ikke er vurdert svibare består av myr, strandeng eller beitemarker som ikke skal svis. I tillegg er det en del arealer på Røstøya som ligger for nær skogen. I tillegg er det også angitt arealer med kartlagte naturbeitemarker og strandenger med rød farge, samt at naturtypelokalitetene som inngår i skjøtelsplanen er avgrenset med oransje (B-verdi), gul (C-verdi) eller blå (kun kartlagt etter NiN) omramming.

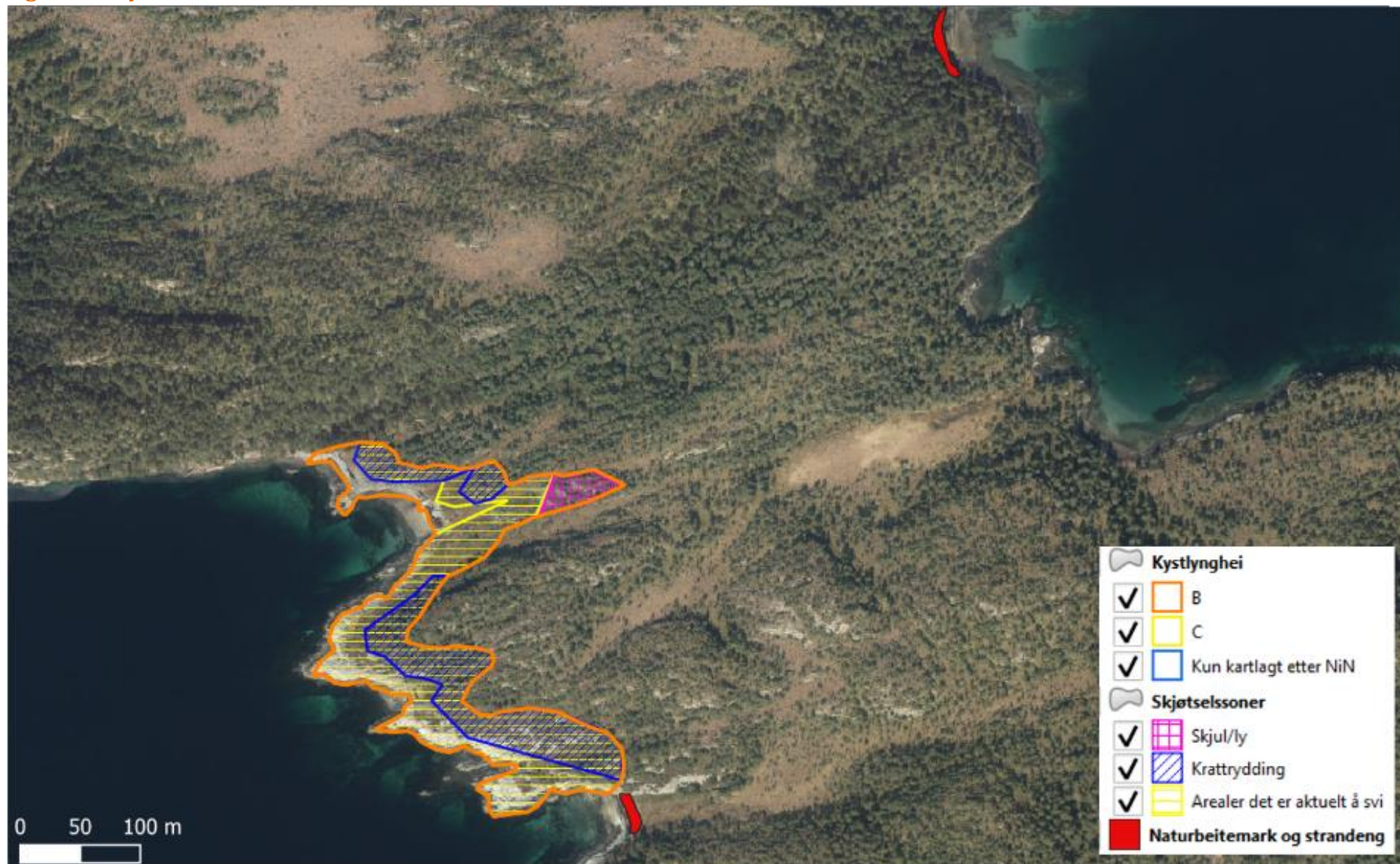
For lokaliteter som er lange og smale mellom sjøen og skogen, anbefales det at eventuell sviing av lyng gjøres på svært avgrensede områder eller eventuelt bare enkelte tuer. Dette for å kunne kontrollere brannen. Det er også viktig å ha tilgang på nok personell før brenning gjennomføres.

Fig. 6. Marøya og Storholmen

Figur 6. Skjøtselssoner for kystlyngheiene på Marøya og Storholmen.

Fig. 7. Røstøya sørvest

Figur 7. Skjøtselssoner for kystlyngheiene på sørvestre deler av Røstøya.

Fig. 8. Røstøya sørøst

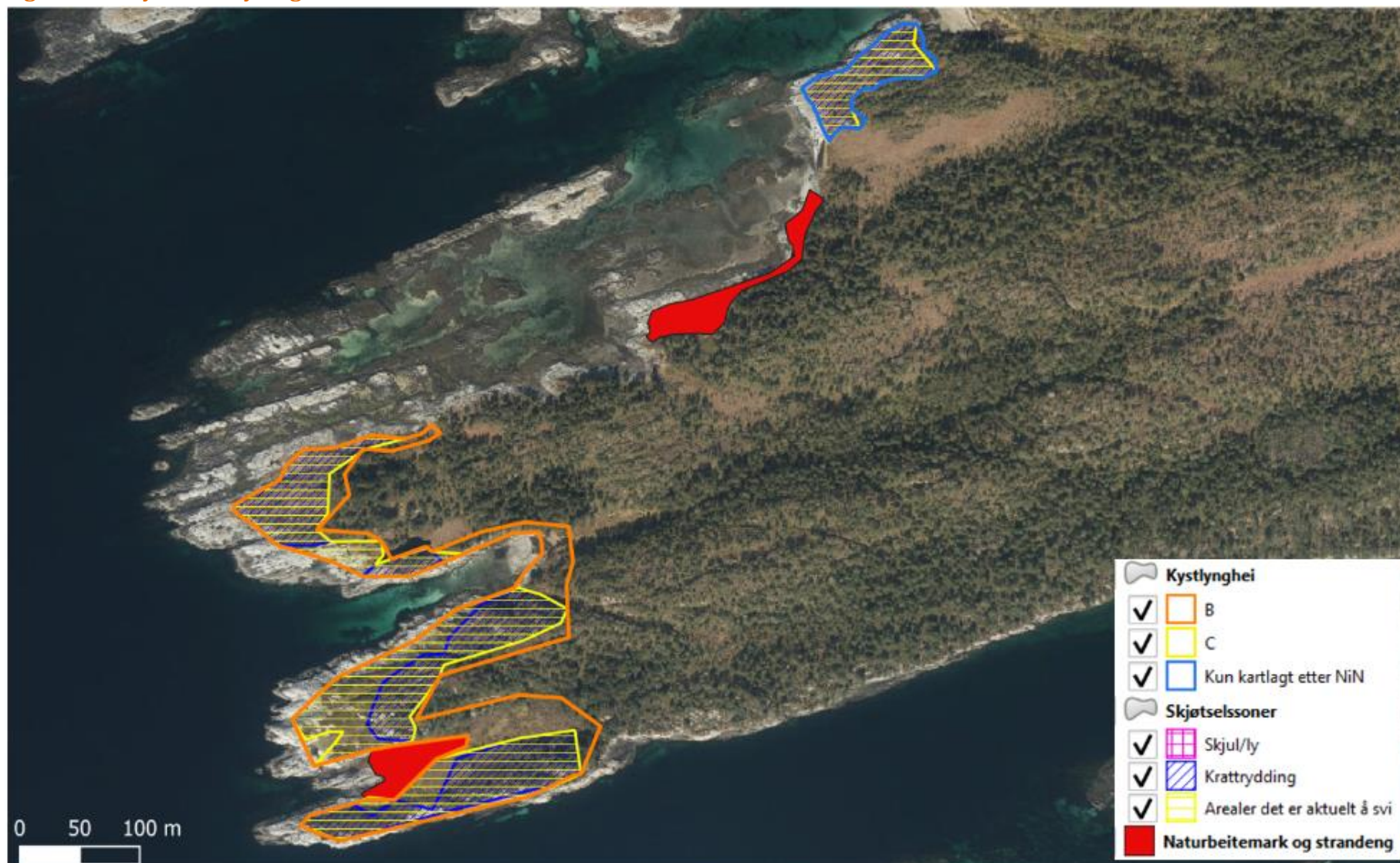
Figur 8. Skjøtselssoner for kystlyngheiene på sørøstre deler av Røstøya.

Fig. 9. Slåttaholmen, Fårroholmen og Svelungen

Figur 9. Skjøtselssoner for kystlyngheiene på Slåttaholmen, Fårroholmen og Svelungen.

Fig. 10. Røstøya - Røstøytangen

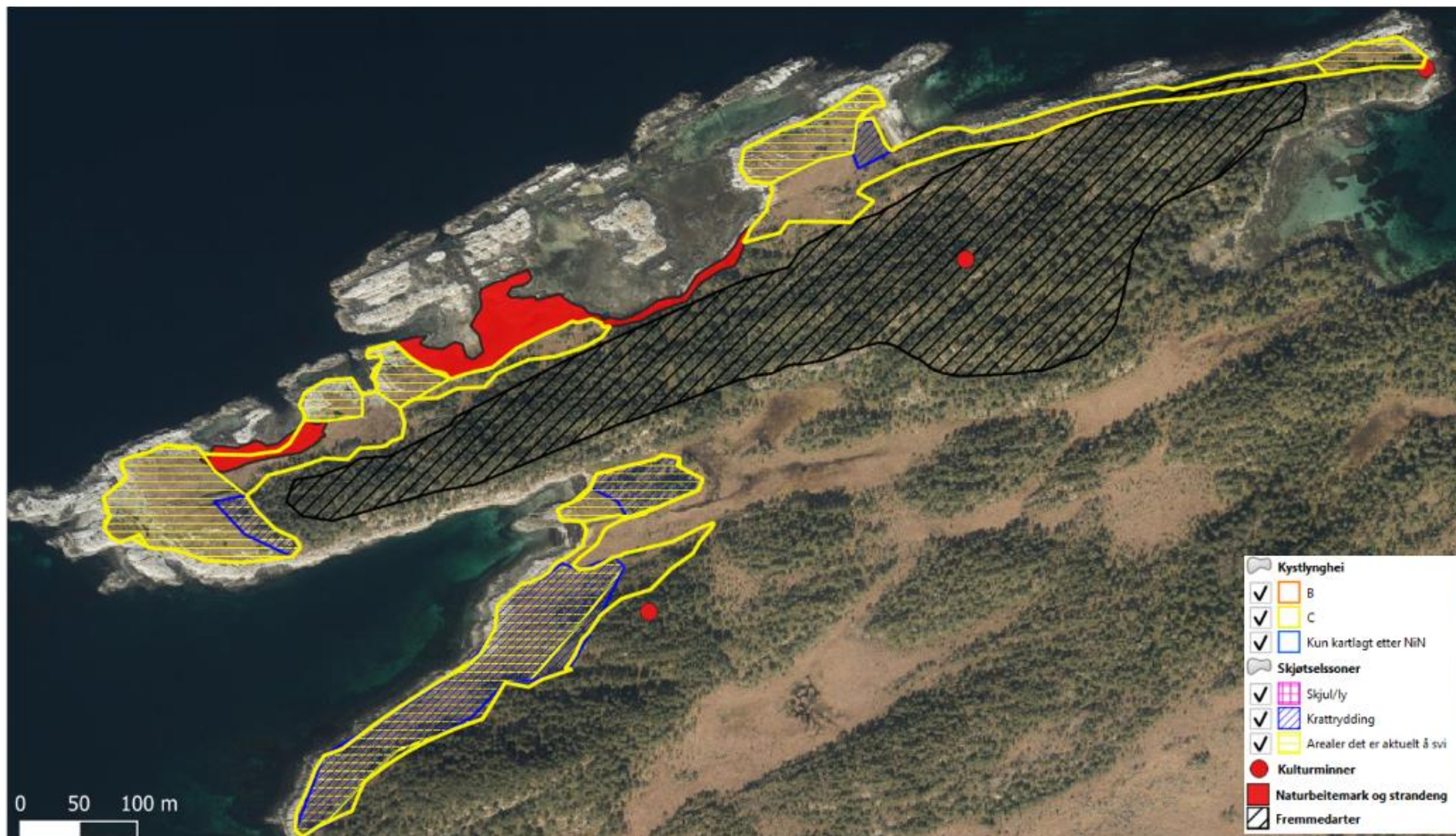
Figur 10. Skjøtselssoner for kystlyngheiene på Røstøytangen vest på Røstøya.

Fig. 11. Røstøya nordøst

Figur 11. Skjøtselssoner for kystlyngheiene på nordøstre del av Røstøya.

Fig. 12. Røstøya nordvest

Figur 12. Skjøtselssoner for kystlyngheiene på nordvestre del av Røstøya.

(Fig. 13. Soløya)

Soløya sett i målestokk 1:2500. Her er ingen skjøtselssoner, men lokalitetene er markert med oransje omramming (B-verdi).

Figur 13. Kart over Soløya.

9. Bilder

Under følger bilder av lokalitetene i samme rekkefølge som kartene i fig. 5-12. En har kun prioritert å legge inn bilder av lokaliteter med kystlynghei. Lokaliteter med en ID pålydende 152-xxx er kartlagt etter DN-Håndbok 13, mens de som starter med et navn Røstøya xxx (NINFP20xxxxxxx) er kartlagt kun etter MD-instruksen.

Marøya og Storholmen

Figur 14. 33N Ø197499 N7048183. Lokalitet Storholmen (152-014) sett fra nord mot sør. Krattet til venstre i bildet kan få stå igjen som le mens mesteparten av furua fjerne og lyngen brennes i etapper. Her er det flere mindre holmer og det bør gå greit å kontrollere brannen. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 15. 33N Ø197123 N7047999. Lokalitet Marøya (154-015). Aktuelt leområde sentralt på øya, sett fra vest mot øst, med Lok. 152-014 Storholmen i bakgrunnen. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo

Figur 16. 33N Ø197229 N7047920. Lokalitet Marøya (154-015). Sørlige deler av lokaliteten sett mot vest. Slie kratt med lauvkjerr kan godt stå som ly og mat til sauen mens alle unge furutrær kan fjernes. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 17. 33N Ø197229 N7047920. Lokalitet Marøya (154-015). Sør på Marøya ligger en rekke hustuffer. De fleste, og alle som er markert på kart fra før, ligger nede ved sjøen. Disse ligger imidlertid litt høyere opp på øya. Slike deler av lokaliteten sett mot vest. Slie kratt med lauvkjerr kan godt stå som ly og mat til sauen mens alle unge furutrær kan fjernes. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Røstøya sørvest

Figur 18. 33N Ø 196437 N 7048531. Lokalitet Røstøya; Geitbergbukta (152-012) sin nordlige del sett mot øst. Brenning bør foregå på små arealer av gangen og branngater mot skogen i øst må anlegges for å kunne svi av kontrollert. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 19. 33N Ø 196560 N 7048438 Parti av lok. Røstøya; Geitbergbukta (152-012) fra sør mot nordvest. Her må en del ung furu fjernes før brenning kan skje kontrollert. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 20. 33N Ø196608 N7048638. Lokalitet Røstøya; Geitbergbukta (152-012). Gamle furuer nordøst i lokaliteten som bør få stå. Slike finnes spredt på Røstøya i områder som ellers ser dominert av yngre skog. Under akkurat disse trærne er det tydelig at sauene står i le for vind og vær. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Røstøya sørøst

Figur 21. 33N Ø198386 N7048940. Lokalitet Røstøya; Røstøya sørøst 2 (152-023) sett fra nordvest med kaianlegget på Røstøya i forgrunnen. Dette er et av arealene der det må vurderes om fjerning av skogen og sviing er i tråd med verneformålet, eller om skogen skal få stå. Arealet har fremdeles lyngheikvaliteter. Og består av både tørrhei og fukthei. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 22. 33N Ø198256 N 7048676. Lokalitet Røstøya; Røstøya sørøst 2 (152-023) sett fra vest mot øst. Mange trær må fjernes før sviing. I tillegg huser lokalitetene mye død lyng etter tørken i 2014. Det er fremdeles lyngheipreg her, samt at lokaliteten ligger på den delen av øya der sauene fra før beiter hardest. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 23. 33N Ø198408 N7048979. NINFP2010052292 Røstøya SØ 4. Dette er en av flere små lokaliteter med kystlynghei på Røstøya som kun er kartlagt etter MD-instruksen. Denne er bare 4 daa, men ligger slik til at den egner seg godt for brenning, og er derfor tatt med selv om den ikke oppnår C-verdi etter DN-Håndbok 13. I bakgrunnen skimtes naturbeitemarka Røstøya sørøst med A-verdi etter DN-Håndbok 13-. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Slåttaholmen, Fårroholmen og Svelungen

Figur 24. 33N Ø198058 N7049460. Lok. 152-018, Slåttaholmen. Østlig del av lokaliteten sett mot vest. Her ser en fuktheier med mye gammel røsslyng som krever svært lite restaurering før det kan brennes. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 25. 33N Ø197947 N7049453. Lok. 152-018, Slåttaholmen. Strandenga nord på øya bærer preg av å ikke ha vært beita på noen år med oppslag av mye mjødurt. Imidlertid er restaureringspotensialet godt. Stor furu til høyre i bildet kan stå igjen som le sammen med selja, men om det skal svis der, bør den hogges først. Her er det såpass tett med einer at det også kan være en fordel å fjerne noe før sviing. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 26. 33N Ø197976 N7049446. Lok. 152-018, Slåttaholmen. Ei imponerende gammel selje sentralt på øya som bør få stå som le for dyra. Marka under treet bærer også tydelig preg av å ha vært brukt som le for dyr tidligere. Holmen egner seg trolig bare i liten grad som helårsbeite, alternativt som tilleggsbeite i sommersesongen. Beitesesongen kan gjerne strekkes så langt det er forsvarlig. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 27. 33N Ø198378 N7049338. Lok. 152-017 Fårroholmen. Østlig del sett fra øst mot vest. Som en ser, er øya for det meste åpen, og det kan svis. Ungskogen her trenger ikke å fjernes før sviing. En kan vurdere å sette igjen den største bjørka til høyre i bildet som tilleggssfôr og le for dyra. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 28. 33N Ø198308 N7049288. Lok. 152-017 Fårroholmen. Sentrale deler sett fra sør mot nord. En del krypende einer finnes, men restaureringspotensialet her vurderes som godt. Holmen egner seg trolig ikke som helårsbeite for dyr, men godt som tilleggssbeite i sommersesongen. Beitesesongen kan gjerne strekkes så langt det er forsvarlig. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 29. 33N Ø 198728 N7049022. Lok. 152-016 Svelungen. Sørlig del av lokaliteten sett mot sørvest. Storskogen nede i lia kan med fordel få stå som le for dyra. Lokaliteten egner seg som helårsbeite for noen få dyr under forutsetning av at det finnes nok vann. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

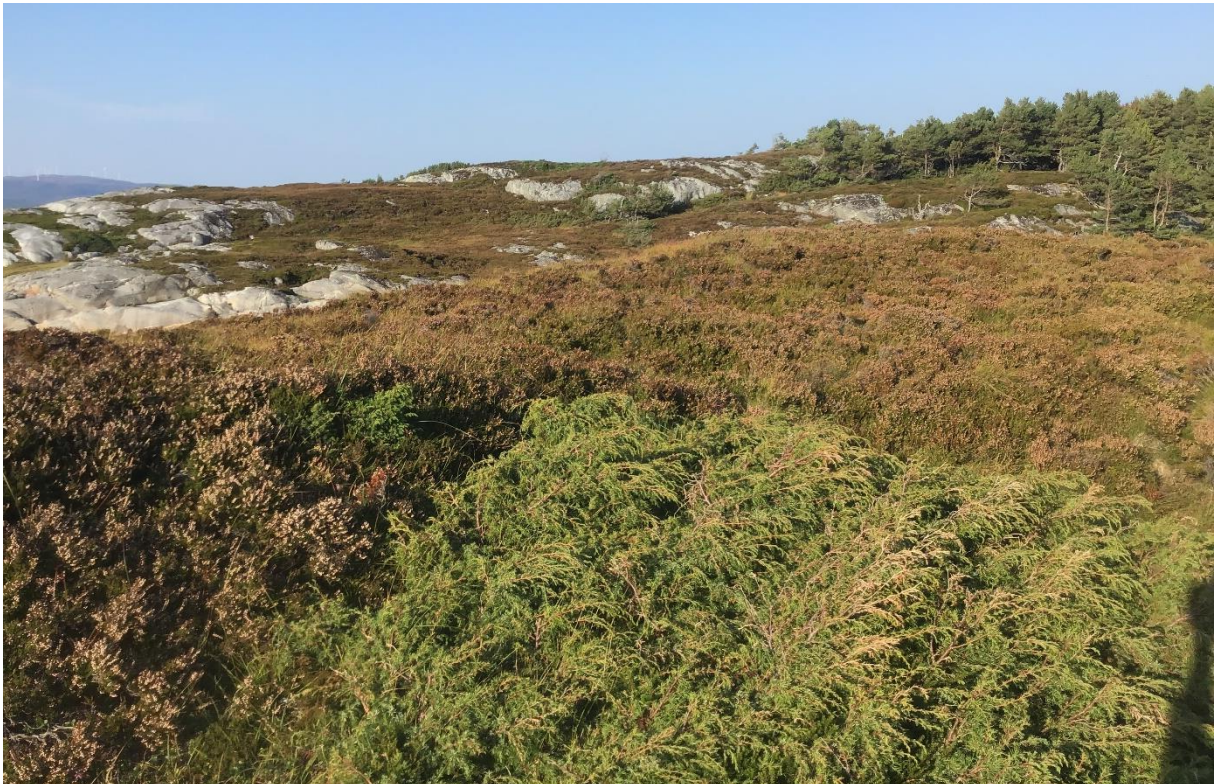

Figur 30. 33N Ø 198689 N7049012. Lok. 152-016 Svelungen. Sørlig del sett mot vest med Røstøya i bakgrunnen. Ung furu må fjernes før brenning. Her oppe dominerer fattig tørrhei. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 31. 33N Ø198687 N 7049126. Lok. 152-016 Svelungen. Nordlig del av lokaliteten sett fra sør mot nordvest. Her er det fukthei med godt restaureringspotensiale, men tjukke mosematter og preg av gjengroing slik at det partvis er krevende å gå. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Røstøya- Røstøytangen

Figur 32. 33N Ø194968 N7048879. Lok. 152-009 Røstøya; Litlaunskaget 2.Sørlig del sett mot nord. Her er det åpne flater med godt med røsslyng, men den er for det meste gammel og forveda med lav beiteverdi. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 33. 33N Ø194968 N7048879. Lok. 152-009 Røstøya; Litlaunskaget 2. Samme punkt som i fig. 26, men sett mot øst. Røstøya er stor, og det er ikke nødvendig å sette igjen skog som le innenfor kystlyngheilokalitetene. Det er imidlertid svært viktig med kontrollert brenning i lyngheiene her med tanke på verneformålet. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 34. 33N Ø7049492 N7049492. NINFP2010052513 Røstøya NV 6. Dette er en av flere små lokaliteter med kystlynghei på Røstøya som kun er kartlagt etter MD-instruksen. Den er bare 4 daa, men ligger slik til at den egner seg for brenning, nær flere andre kystlyngheier, og er derfor tatt med selv om den ikke oppnår C-verdi etter DN-Håndbok 13. Fotografen står nordvest i lokaliteten og ser mot sør. De største furuene kan med fordel fjernes før sviing, mens de minste kan få stå. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 35. 33N Ø7049492 N7049492. NINFP2010052513 Røstøya NV 6. Samme punkt som forrige bilde, men sett mot nordøst. En del av disse småvokste furuene trenger ikke å fjernes før brenning da de er små og har lite bar. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Røstøya nordøst

Figur 36. 33N Ø197529 N7050629. Lok. 152-021 Hamnaholmen. Toppen av øya sett mot sørøst med Røstøya i bakgrunnen. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 37. 33N Ø197529 N7050629. Lok. 152-021 Hamnaholmen. Samme punkt som i fig. 30, men sett mot vest. Holmen er liten og egner seg trolig ikke som helårsbeite, men beitesesongen kan strekkes så langt det er forsvarlig. Unge lauvkratt kan få stå som tilleggsfôr for sau. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 38. 33N Ø198307 N7050611. NINFP2010052850 Røstøya NØ 12. Små lyngdominerte flekker preger odder og nes langs nordsida av Røstøya. Her går det an å svi kontrollert, men bare små flekker av gangen. Ung småvokst furu bør fjernes før sviing, men arbeidet må vurderes nøye før en setter i gang. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 39. 33N Ø198263 N7050543. NINFP2010052850 Røstøya NØ 12. Områdene har noe ung furu som må fjernes før det eventuelt brennes. Skal slike arealer svis, er det viktig å bare svi små flater for å sikre kontroll. Lyngen her har tydelige spor etter sauebeiting. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Røstøya nordvest

Figur 40. 33N Ø195455 N7049762. Lok. 152-026 Røstøya; Stongbugen. Sentrale deler av lokaliteten sett mot nordøst. Her egner det seg trolig best å svi små flater eller enkelte lyngtuer for å være sikker på å ha kontroll i forhold til skogen lenger oppe i skrånningene. Det meste av furua på knausen inne i bukta er ung og kan fjernes før en brenner. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 41. 33N Ø195455 N7049762. Lok. 152-030 Røstøya; Stongsaget. Selve Stongsaget sett fra Stongbugen i sørøst. Om en rydder noe ungskog og lager ei skikkelig branngate, er det mulig å svi av det meste av dette skaget på sikt. For å unngå at all lyngen får samme alder, bør ikke hele lokaliteten svis samtidig. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 42. 33N Ø195452 N7050043. Lok. 152-030 Røstøya; Stongsaget. Nordsida av Stongsaget sett fra øst mot vest. Her egner det seg trolig best å svi små flater eller enkelte lyngtuer for å være sikker på å ha kontroll i forhold til skogen lenger oppe i skrånningene. Det meste av småvokst furu må fjernes om en skal kunne svis men en vil foreslå at det i svært liten grad svis i de delene av lokaliteten som ligger til venstre i bildet. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 43. 33N Ø195785 N7050223. Lok. 152-031 Røstøya; Røstøyhamna V. Etter fjerning av ung furu kan denne knausen helt vest i lokaliteten brennes kontrollert. Her er det tydelig at lyngen beites, trolig døde en del av den under tørken i 2914, men den har spirt godt igjen, så dette er ikke den lokaliteten som trenger å brennes først. Trærne kan gjerne fjernes. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 44. 33N Ø195785 N7050223. Lok. 152-031 Røstøya; Røstøyhamna V. Samme punkt som i forrige bilde, men sett mot øst. Langs bergknausene østover vil en i liten grad anbefale å svi med tanke på spredningsfare til skogen, men helt bakerst skimtes et nes der mindre arealer kan svis kontrollert. I forgrunnen ligger ei lita eng helt gjengrodd med einer. Her kan alle einerbusker med fordel svis for å øke beiteverdien. Generelt bør slike kratt fjernes i alle beitemarker rundt om på øya der dette ikke er gjort. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

9. Artslister

Under vises artsliste for lynchheiene på Røstøya og omkringliggende holmer. Artsinventaret her er likt for de aller fleste lokalitetene, og for å unngå å gjenta de samme artene, er det laga ei felles artsliste. Det er likevel skilt mellom selve Røstøya, holmene rundt, og Soløya i tråd med resten av planen.

Røstøya

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	År	Kategori
karplanter	<i>Luzula multiflora</i>	Bakkefrytle	2020	LC
karplanter	<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein	2020	LC
karplanter	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks	2020	LC
karplanter	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Melbær	2020	LC
karplanter	<i>Armeria maritima</i>	Fjærekoll	2020	LC
karplanter	<i>Betula pubescens</i>	Bjørk	2020	LC
karplanter	<i>Bistorta vivipara</i>	Harerug	2020	LC
karplanter	<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng	2020	LC
karplanter	<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklokke	2020	LC
karplanter	<i>Carex leporina</i>	Harestarr	2020	LC
karplanter	<i>Carex nigra nigra</i>	Slåttestarr	2020	LC
karplanter	<i>Carex panicea</i>	Kornstarr	2020	LC
karplanter	<i>Chamaepericlymenum suecicum</i>	Skrubbær	2020	LC
karplanter	<i>Cochlearia officinalis</i>	Skjørbuksurt	2020	LC
karplanter	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmarihånd	2020	LC
karplanter	<i>Digitalis purpurea</i>	Revebjelle	2020	LC
karplanter	<i>Dryopteris expansa</i>	Sauetelg	2020	LC
karplanter	<i>Empetrum nigrum</i>	Krekling	2020	LC
karplanter	<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng	2020	LC
karplanter	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskmyrull	2020	LC
karplanter	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvmyrull	2020	LC
karplanter	<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel	2020	LC
karplanter	<i>Filipendula ulmaria</i>	Mjødurt	2020	LC
karplanter	<i>Holcus lanatus</i>	Englodnegras	2020	LC
karplanter	<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum	2020	LC
karplanter	<i>Juncus effusus</i>	Lyssiv	2020	LC
karplanter	<i>Juncus gerardii</i>	Saltsiv	2020	LC
karplanter	<i>Juniperus communis</i>	Einer	2020	LC
karplanter	<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge	2020	LC
karplanter	<i>Lysimachia maritima</i>	Strandkryp	2020	LC
karplanter	<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp	2020	LC
karplanter	<i>Pinus sylvestris</i>	Furu	2020	LC
karplanter	<i>Plantago lanceolata</i>	Smalkjempe	2020	LC
karplanter	<i>Plantago maritima</i>	Strandkjempe	2020	LC
karplanter	<i>Polypodium vulgare</i>	Sisselrot	2020	LC
karplanter	<i>Potentilla anserina anserina</i>	Gåsemure	2020	LC
karplanter	<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot	2020	LC
karplanter	<i>Sedum acre</i>	Bitterbergknapp	2020	LC
karplanter	<i>Sedum anglicum</i>	Kystbergknapp	2020	LC
karplanter	<i>Silene uniflora</i>	Strandsmelle	2020	LC
karplanter	<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris	2020	LC
karplanter	<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn	2020	LC
karplanter	<i>Trichophorum cespitosum</i>	Bjønnskjegg	2020	LC
karplanter	<i>Triglochin maritima</i>	Fjæresauløk	2020	LC
karplanter	<i>Tripleurospermum maritimum</i>	Strandbalderbrå	2020	LC

karplanter	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær	2020	LC
karplanter	<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær	2020	LC
karplanter	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Tyttebær	2020	LC
karplanter	<i>Valeriana sambucifolia</i>	Vendelrot	2020	LC
karplanter	<i>Veronica officinalis</i>	Legeveronika	2020	LC
sopp	<i>Clavulinoopsis luteoalba</i>	Blektuppet småkøllesopp	2020	LC
sopp	<i>Gliophorus laetus</i>	Seig vokssopp	2020	LC

Holmene rundt Røstøya

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	År	Kategori
karplanter	<i>Luzula multiflora</i>	Bakkefrytle	2020	LC
karplanter	<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein	2020	LC
karplanter	<i>Agrostis stolonifera</i>	Krypkvein	2020	LC
karplanter	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks	2020	LC
karplanter	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Melbær	2020	LC
karplanter	<i>Armeria maritima</i>	Fjærekoll	2020	LC
karplanter	<i>Betula pubescens</i>	Bjørk	2020	LC
karplanter	<i>Bistorta vivipara</i>	Harerug	2020	LC
karplanter	<i>Blysmopsis rufa</i>	Rustsivaks	2020	LC
karplanter	<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng	2020	LC
karplanter	<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklokke	2020	LC
karplanter	<i>Carex leporina</i>	Harestarr	2020	LC
karplanter	<i>Carex nigra nigra</i>	Slåttestarr	2020	LC
karplanter	<i>Carex panicea</i>	Kornstarr	2020	LC
karplanter	<i>Chamaepericlymenum suecicum</i>	Skrubbær	2020	LC
karplanter	<i>Cochlearia officinalis</i>	Skjørbuksurt	2020	LC
karplanter	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmariehånd	2020	LC
karplanter	<i>Digitalis purpurea</i>	Revebjelle	2020	LC
karplanter	<i>Dryopteris expansa</i>	Sauetelg	2020	LC
karplanter	<i>Empetrum nigrum</i>	Krekling	2020	LC
karplanter	<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng	2020	LC
karplanter	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskmyrull	2020	LC
karplanter	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvmyrull	2020	LC
karplanter	<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel	2020	LC
karplanter	<i>Filipendula ulmaria</i>	Mjødurt	2020	LC
karplanter	<i>Geum rivale</i>	Enghumleblom	2020	LC
karplanter	<i>Holcus lanatus</i>	Englodnegras	2020	LC
karplanter	<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum	2020	LC
karplanter	<i>Juncus effusus</i>	Lyssiv	2020	LC
karplanter	<i>Juncus gerardii</i>	Saltsiv	2020	LC
karplanter	<i>Juniperus communis</i>	Einer	2020	LC
karplanter	<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge	2020	LC
karplanter	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Hanekam	2020	LC
karplanter	<i>Lysimachia maritima</i>	Strandkryp	2020	LC
karplanter	<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp	2020	LC
karplanter	<i>Pinus sylvestris</i>	Furu	2020	LC
karplanter	<i>Plantago lanceolata</i>	Smalkjempe	2020	LC
karplanter	<i>Plantago maritima</i>	Strandkjempe	2020	LC
karplanter	<i>Polypodium vulgare</i>	Sisselrot	2020	LC
karplanter	<i>Potentilla anserina anserina</i>	Gåsemure	2020	LC
karplanter	<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot	2020	LC
karplanter	<i>Sedum acre</i>	Bitterbergknapp	2020	LC
karplanter	<i>Sedum anglicum</i>	Kystbergknapp	2020	LC
karplanter	<i>Silene uniflora</i>	Strandsmelle	2020	LC

karplanter	<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris	2020	LC
karplanter	<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn	2020	LC
karplanter	<i>Trichophorum cespitosum</i>	Bjønnskjegg	2020	LC
karplanter	<i>Triglochin maritima</i>	Fjæresauløk	2020	LC
karplanter	<i>Tripleurospermum maritimum</i>	Strandbalderbrå	2020	LC
karplanter	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær	2020	LC
karplanter	<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær	2020	LC
karplanter	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Tyttebær	2020	LC
karplanter	<i>Valeriana sambucifolia</i>	Vendelrot	2020	LC
karplanter	<i>Veronica officinalis</i>	Legeveronika	2020	LC
sopp	<i>Clavulinopsis luteoalba</i>	Blektuppet småkøllesopp	2020	LC
sopp	<i>Gliophorus laetus</i>	Seig vokssopp	2020	LC

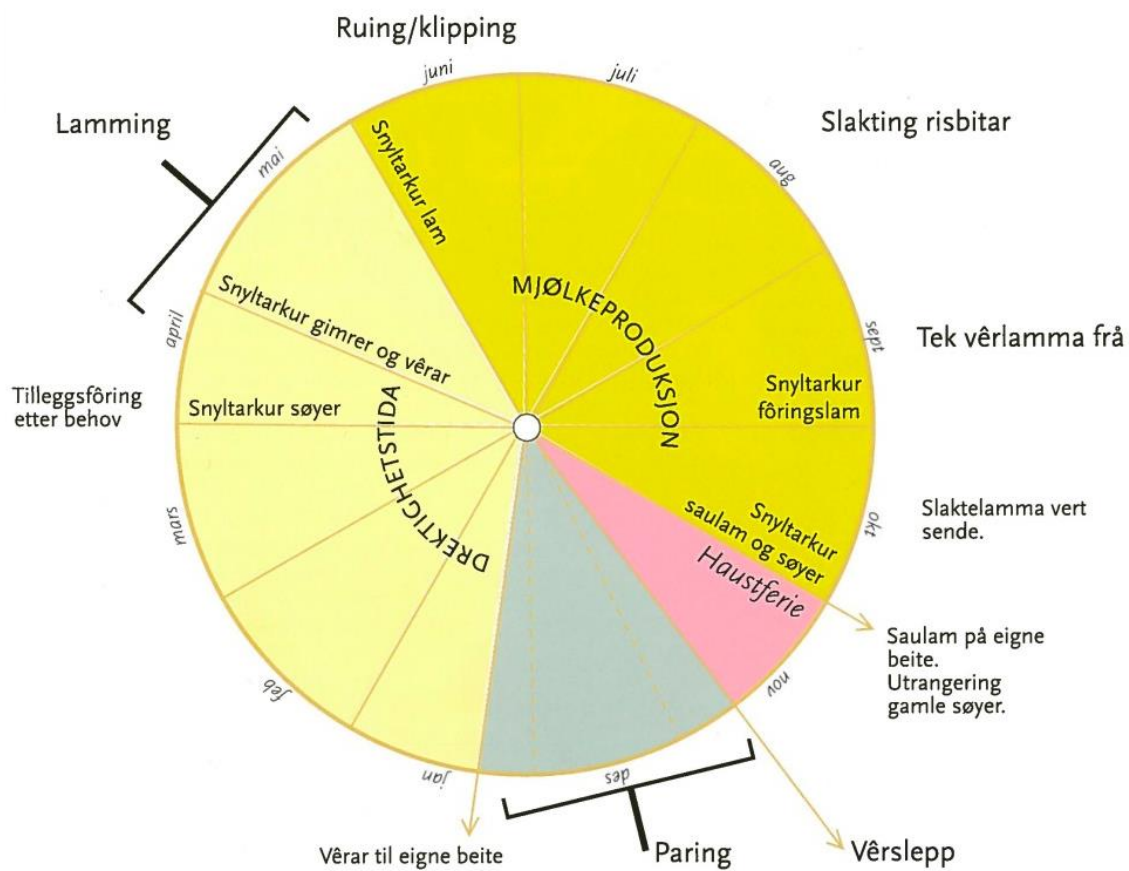
Soløya

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	År	Kategori
karplanter	<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein	2020	LC
karplanter	<i>Armeria maritima</i>	Fjærekoll	2020	LC
karplanter	<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng	2020	LC
karplanter	<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklukke	2020	LC
karplanter	<i>Carex panicea</i>	Kornstarr	2020	LC
karplanter	<i>Chamaepericlymenum suecicum</i>	Skrubbær	2020	LC
karplanter	<i>Cochlearia officinalis</i>	Skjørbuksturt	2020	LC
karplanter	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmarihånd	2020	LC
karplanter	<i>Digitalis purpurea</i>	Revebjelle	2020	LC
karplanter	<i>Dryopteris expansa</i>	Sauetelg	2020	LC
karplanter	<i>Empetrum nigrum</i>	Krekling	2020	LC
karplanter	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskmyrull	2020	LC
karplanter	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvmyrull	2020	LC
karplanter	<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel	2020	LC
karplanter	<i>Holcus lanatus</i>	Englodnegras	2020	LC
karplanter	<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum	2020	LC
karplanter	<i>Juniperus communis</i>	Einer	2020	LC
karplanter	<i>Lotus corniculatus</i>	Tirltunge	2020	LC
karplanter	<i>Luzula multiflora</i>	Bakkefrytle	2020	LC
karplanter	<i>Luzula sylvatica</i>	Storfrytle	2020	LC
karplanter	<i>Nardus stricta</i>	Finnskjegg	2020	LC
karplanter	<i>Plantago lanceolata</i>	Smalkjempe	2020	LC
karplanter	<i>Polypodium vulgare</i>	Sisselrot	2020	LC
karplanter	<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot	2020	LC
karplanter	<i>Scorzoneroideis autumnalis</i>	Føllblom	2020	LC
karplanter	<i>Sedum acre</i>	Bitterbergknapp	2020	LC
karplanter	<i>Sedum anglicum</i>	Kystbergknapp	2020	LC
karplanter	<i>Silene uniflora</i>	Strandsmelle	2020	LC
karplanter	<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn	2020	LC
karplanter	<i>Trichophorum cespitosum</i>	Bjønnskjegg	2020	LC
karplanter	<i>Tripleurospermum maritimum</i>	Strandbalderbrå	2020	LC
karplanter	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær	2020	LC
karplanter	<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær	2020	LC
karplanter	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Tyttebær	2020	LC
karplanter	<i>Veronica officinalis</i>	Legeveronika	2020	LC
sopp	<i>Clavulinopsis luteoalba</i>	Blektuppet småkøllesopp	2020	LC
sopp	<i>Gliophorus laetus</i>	Seig vokssopp	2020	LC

Vedlegg 1: Eksempel på villsaudrift gjennom året fra Grøneng (Sogn og Fjordane).

Kilde: Villsauboka Buer, H. 2011. Villsauboka. Selja Forlag, Florø.

Kommentar: Denne modellen har en noe høy bruk av parasittbehandling. Merk at parasittbehandling og behandling mot utøy (flått og sauekrabbe) må vurderes lokalt.

Vedlegg 2: Retningslinjer for lyngsviing utarbeidet av SNO

SNO-retningslinjer for lyngbrenning

Til: Ansatte i SNO og tjenesteytere

Fra: SNO-sentralt

Dato: Gjeldende fra 2011

Mange verneområder langs kysten innehar store areal med kystlynghei. Dette er en menneskeskapt naturtype som er avhengig av bruk for å bestå. Hvis bruken opphører, vil områdene gro til med busker og trær. Fremmede arter som bergfuru og/eller sitkagran har også blitt plantet mange steder, og er i dag i full spredning. Lyngbrenning er en rask og kostnadseffektiv måte å skjømte kystlyngheia på. Målet er å få fram en mosaikk av vegetasjonsflater med røsslynghei i ulike alder. Da vil heia få størst variasjon og vil også få best fôrverdi. Lyngbrenning i kombinasjon med beiting er den beste måten å skjømte lynghei på. Hvis det i lyngheia er stort oppslag av busker og trær bør dette ryddes før man brenner. Men man kan med fordel la noe stå igjen da treklynger kan brukes som skjul for dyra og beite. Antall år mellom lyngbrenninger kan variere (fra åtte år til over 20 år). Sjekk røsslyngtilstanden; gammel og grov lyng bør brennes, men vær klar over at regenereringa etter brann kan ta noen år og det er viktig å følge med på dette slik at ikke all røsslyng brennes før ny kommer tilbake. Det beste er å brenne FØR mosemattene får mulighet til å bli heldekkende. Husk fotodokumentasjon før, under og etter arbeidet.

Før brenning

- Skjøtselshjemmel gjennom verneforskrift eller NML § 47, og bestilling fra forvaltningsmyndigheten skal foreligge
- Det er kommunen som er myndighet vedrørende åpen brenning. Åpen brenning er bare tillatt dersom kommunen har åpnet opp for dette gjennom "Forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner". Sjekk om kommunen har åpnet opp for dette. I motsatt fall må det søkes dispensasjon fra forbudet
- Stedlig politi skal alltid varsles i forkant av tidspunktet for brenning
- Brannvesenet skal alltid varsles i forkant av tidspunktet for brenning
- Naboer og grunneier skal alltid varsles i forkant av tidspunktet for brenning
- Ha en plan for hvordan brannen kan slukkes

- Planlegg godt hvor det skal brennes – en mosaikkstruktur mellom brente og ubrente flater er å foretrekke. Finnes det naturlige avslutningslinjer (som stier, myrkanter eller tjern) eller må det brennes branngater? Ei branngate bør ha en bredde på 5-6 m
- Brenn alltid mens jorda er fuktig eller det er tele i jorda (sein høst til tidlig vår fram til seinest 15. april)
- Ta hensyn til fugl. Brenningen bør skje før hekketiden. I de sørligste delene av kysten er ærfugl og grågås vanligvis i gang med hekking i mars måned, og brenning i slike områder bør derfor være avsluttet innen 15. mars
- Ta hensyn til fornminner og kulturminner

Under brenning

- Brenn bare under gunstige værforhold; laber bris er passe vindstyrke
- Vanligvis brenner man med vinden
- Ha godt med mannskap og slukkeutstyr (brannvifter, spader med lange skaft, snøskuffer etc.)
- Brannen kan startes med en propanblåselampe. Det er en fordel å tenne på flere steder slik at det danner seg en brannfront
- Ved slukking; vær bak flammene og slukk brannen fra kilden. Slukk brannen på bakketoppen. Da mister flammene noe av kraften og er lettere å slukke
- Bruk arbeidsklær av bomull eller ull, kraftige støvler, lue og arbeidshansker

Etter brenning

- Gå aldri fra et område hvor det fortsatt kommer røyk. Forsikre deg om at brannen er godt slukket
- Ha beredskap ved behov for etterslukking
- Få inn på kart hvilke områder som er brent og når de er brent
- Stedlig politi skal alltid varsles etter at brenningen er avsluttet
- Brannvesenet skal alltid varsles etter at brenningen er avsluttet
- Naboer og grunneier skal alltid varsles og etter at brenningen er avsluttet

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetning av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>

Gaustadalléen 21
0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

ISSN 1893-2851
ISBN 978-82-8209-949-3

BioFokus-notat 2021-23